

**KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG**

1026 Budapest, Riadó u. 5-11.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.674/21/2025.

A tanács tagjai: Dr. Kéri Krisztina közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Simon Szabolcs közbeszerzési biztos, Dr. Petró Szilvia közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közbeszerzési Hatóság Elnöke
(Budapest, Riadó utca 5.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Simon Enikő
állami közbeszerzési szaktanácsadó

Az ajánlatkérő: Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
(Esztergom, Strázsa-hegy)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Daragó Máté ügyvéd,
felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
(Budapest, Retek u. 33-35., IV. em. 3.)

A kérelmezett: "AXIÁL" Kft.
(Baja, Szegedi út 147.)

A kérelmezett képviselője: Dr. Németh Ferenc ügyvéd
Németh és Kozák Ügyvédi Iroda
(Budapest, Tóth Lőrinc utca 41.)

A közbeszerzés tárgya: Mezőgazdasági gépek, tartozékok beszerzése – 3. rész:
Mezőgazdasági gépek – Ócsai központ, 52.441.089.-Ft

Az eljárás EKR azonosítószáma: EKR000287902021

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T-ot.

A Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés első eleme alapján megállapítja, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIIII törvény (a továbbiakban: Kbt.) 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontját. A Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés második eleme alapján megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 43. § (1) bekezdés b) pontját. A Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés harmadik eleme alapján megállapítja, hogy a kérelmezett megsértette a Kbt. 138. § (3) bekezdésének második mondatát. A Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés negyedik eleme alapján megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette Kbt. 142. § (1) bekezdésében foglaltakat. A Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés ötödik eleme alapján megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 43. § (1) bekezdés c) pontját.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat

végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya. A jogi képviselővel eljáró fél, illetve a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet kizárólag elektronikus úton nyújthatja be a keresetet.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2021. július 19. napján a Kbt. Második Része – a Kbt. 81. § (1) bekezdése – szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a tárgyi részben megjelölt árubeszerzés tárgyában négy részajánlati kör tekintetében. Az eljárást megindító felhívás (a továbbiakban: felhívás) az Európai Unió Hivatalos Lapjában (TED) 2021/S 141-372542 szám alatt, a Közbeszerzési Értesítő 2021/141 számában a KÉ-13845/2021 iktatószám alatt, egységesen 2021. július 23. napján került közzétételre.

2. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.4) pontjában a közbeszerzés mennyiségét a 3. rész tekintetében az alábbiak szerint ismertette:

„A DINPI ócsai központjában mezőgazdasági eszközök, gépek beszerzése és üzembe helyezése adásvételi szerződés keretében.

Mezőgazdasági vontató, 1 db

Teljesítmény: min. 70 LE, ECE R24 vagy ECE R120 szabvány szerint

Váltó: teljes menettartományban fokozatmentesen állítható maximum 40 km/h-ig

Összkerékajtás és differenciálzár automata funkcióval, bekormányzási szög függvényében kapcsoljon

Trágyavilla, 1 db

Szélesség minimum 1800 mm, maximum 2000 mm

Az ajánlatkérő már meglévő Fendt 4X75 Cargo típusú homlokrakodójához illeszthető legyen Euró szabványos csatlakozás

Mellső függesztésű tárcsás kasza, 1 db

Tárcsás kialakítás: minimum 7 db tárcsás kaszaelem elemenként minimum 2 db késsel

Kat. 2-es frontfüggesztéssel üzemeltethető

Munkaszélesség: minimum 2,8 m, maximum 3 m

Vontatott csillagkerekes rendsodró, 1 db

Csillagkerék átmérő. minimum 1,4 m

Fogátmérő: minimum 7 mm

Maximális munkaszélesség: 7,4 m

Hengeres bálázó, 1 db

A bálázót adaptálni kell a közbeszerzés tárgya szerinti mezőgazdasági vontatóhoz.

Acél tömörítőhengeres

Fixkamrás körbálázó: bálaméret: átmérő: 1,25 m, szélesség: maximum 1,2 m

Kéttengelyes pótkocsi, 1 db

Plató felülete. hosszúság: minimum 4300 mm, szélesség: maximum 2220 mm

Megengedett össztömeg: minimum 10 maximum 13 tonna

Abroncsolás: 15.0/70-18

Front szárzúzó, 1 db

Kat. 2-es frontfüggesztéssel üzemeltethető legyen

Munkaszélesség. minimum 1,8 m, maximum 2,5 m

Zúzókések száma: minimum 16 db, maximum 24 db

A közbeszerzés tárgya szerinti mezőgazdasági gépeket a nyertes Ajánlattevő az Ajánlatkérő által a jelen felhívásban meghatározott teljesítési helyen leszállítva, üzembe helyezve, működéshez szükséges kenőanyaggal, illetve hidraulikai folyadékkal ellátva, hatósági jelzéssel ellátva, vizsgáztatva, forgalomba helyezve köteles átadni.

A közbeszerzés tárgya szerinti mezőgazdasági gépekre gépenként minimum egy fő gépkezelő részére a nyertes Ajánlattevő az Ajánlatkérő által a jelen felhívásban meghatározott teljesítési helyen gépkezelői oktatást köteles tartani. Ajánlattevő gépkezelői oktatást géptípusonként 1 alkalommal köteles tartani, amely alkalom 8 órát jelent és elméleti, valamint gyakorlati oktatást egyaránt magában foglal. Az oktatást az adott gép leszállítását követő 10 munkanapon belül meg kell tartani.

A részletes műszaki leírást a közbeszerzési dokumentumok tartalmazzák.”

3. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.7 pontjában a szerződés időtartamát 9 hónapban határozta meg, illetve a felhívás II.2.11) pontjában rögzítette, hogy a közbeszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekt, a projekt azonosítója VEKOP-4.2.1-17-2017-00001, a felhívás III.2.2) pontja szerint a kifizetés utófinanszírozással történik.

4. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.5) pontjában az értékelés szempontjaként a Kbt. 76. § (2) bekezdés c) pontja szerint legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempontot határozta meg, melynek keretében az egyösszegű nettó ajánlati árat 80 súlyszámmal, további két minőségi szempontot pedig 10-10 súlyszámmal kívánt figyelembe venni.

5. Az ajánlatkérő a felhívás VI.3) pontjának 7. és 11. alpontjában az alábbiakat rögzítette:

„7. Az ajánlathoz csatolnia kell: (...)

- szakmai ajánlatot (a megajánlott termék termékismertetőjét, mely tartalmazza legalább a termék gyártójának megnevezését, a termék típusát, származási helyét, műszaki paramétereit. A szakmai ajánlattal kapcsolatos részletes elvárásokat a KD tartalmazza) – ajánlati ár részletezése.

11. Feltételes közbeszerzés a Kbt. 53. § (5) bekezdése szerint: Ajánlatkérő felhívja a gazdasági szereplők figyelmét, hogy az 1. 2., 3. és 4. rész esetében az eljárást eredménytelenné nyilváníthatja, ha valamely meghatározott, ellenőrzési körén kívül eső, bizonytalan jövőbeli esemény az ajánlattételi, illetve részvételi határidő lejártát követően következik be. (...)

6. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok részeként valamennyi részben „ajánlati összesítő” elnevezés alatt árrészletező táblázatot készített, melyben az ajánlatkérő az egyes gépek ajánlati árának feltüntetését kérte.

7. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok részeként dokumentációt is készített, mely dokumentáció 3.2. pontjában („az ajánlat részeként benyújtandó igazolások, nyilatkozatok jegyzéke”) rögzítette, hogy az ajánlatnak (különösen) az alábbi dokumentumokat kell tartalmaznia:

- „szakmai ajánlat: az ajánlattevőnek szakmai ajánlatként csatolnia kell a megajánlott

termék termékismertetőjét, mely tartalmazza legalább:

- a termék gyártójának megnevezését,
- a termék típusát,
- a termék származási helyét,
- műszaki paramétereit, főbb műszaki jellemzőit és valamennyi olyan adatot és információt, amelyből a terméknek a közbeszerzési dokumentumokban előírt műszaki követelményeknek, az ajánlati felhívásban előírt alkalmassági követelménynek és az értékelési szempontként szereplő előírások és megajánlások mindegyikének való megfelelése megállapítható. Érvénytelen az ajánlat, ha a megajánlott eszközök a becsatolt gyártó által felügyelt termékismertető alapján nem felelnek meg a dokumentációban előírt műszaki követelményeknek.
- Ajánlati ár részletezése (a mellékelt excel táblázat szerinti tartalommal).”

8. A bontásról felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint a 2021. augusztus 31. napjának 11 órájában meghatározott ajánlattételi határidőig a 3. részben kizárólag a kérelmezett részéről érkezett ajánlat.

9. A kérelmezett az ajánlatában benyújtotta a mezőgazdasági gépek tekintetében az ajánlatkérő által elvárt összesítő táblázatot, valamint a Kbt. 65. § (7) bekezdése és a Kbt. 66. § (6) bekezdés a) és b) pontja szerinti nyilatkozatát, melynek tanúsága szerint az alkalmasság igazolása tekintetében kapacitást nyújtó szervezetre nem kíván támaszkodni és a teljesítésbe nem kíván alvállalkozót bevonni.

10. Az ajánlatkérő az eljárást lezáró döntését (összegezés) 2021. december 20. napján küldte az eljárás ajánlattevői részére, melynek tanúsága szerint a 3. részben az eljárás eredményes lett, nyertes ajánlattevőként a kérelmezett került megjelölésre.

11. Az ajánlatkérő és a kérelmezett az adásvételi szerződést (a továbbiakban: szerződés) 2022. január 17. napján kötötte meg nettó 56.443.500.-Ft vételár ellenében.

12. A felek által megkötött szerződés a jogorvoslati eljárás szempontjából releváns rendelkezései az alábbiak.

A szerződés II.1. pontja szerint:

„II.1. Jelen szerződés tárgya a jelen szerződés elválaszthatatlan részét képező 1. sz. mellékletben (Ajánlati felhívás és dokumentáció) megjelölt mezőgazdasági eszközök, gépek (a továbbiakban együtt: termékek) szállítása és üzembe helyezése, valamint a II.2. pont szerinti oktatás megtartása. (...)”.

A szerződés II.2. pontja szerint:

„II.2. Eladó köteles a szerződés tárgyát képező termékeket a Vevőnek a II.4. pontban meghatározott teljesítési helyen átadni, valamint ott üzembe helyezni. Eladó köteles továbbá a szerződés tárgya szerinti mezőgazdasági gépekre gépenként és a II.4. pont szerinti teljesítési helyenként minimum egy fő gépkezelő részére a teljesítési helyen gépkezelői oktatást tartani. (...)”.

A szerződés II.3. pontja alapján:

„II.3. Szerződő Felek rögzítik, hogy jelen szerződést megelőző közbeszerzési eljárás 3. része a Kbt. 53. § (6) bekezdése alapján, feltételesen került megindításra.

Vevő a közbeszerzési eljárás megindításának időpontjában ugyan már rendelkezik hatályos,

megkötött Támogatási Szerződéssel, azonban amennyiben a Vevő rendelkezésére álló anyagi fedezet összege nem elegendő a szerződés (az eljárás 3. része esetében a szerződés opció nélküli mennyiségére vonatkozóan) megkötéséhez az értékelés alapján legkedvezőbb ajánlatot tevő ajánlattevővel (Eladó), úgy Vevő a különbözet fedezeti összegének biztosítására további támogatásra irányuló igényt (pályázatot vagy támogatási szerződés módosítást) fog benyújtani. Vevő a támogatásra irányuló igény – a Vevő által igényelt összegben történő – elfogadását a Kbt. 135. § (12) bekezdésében foglalt jogszabályi előírások figyelembevételével a jelen szerződés hatályba lépését felfüggesztő feltételeként köti ki.

A fentiek szerinti különbözet fedezeti összegének biztosítására szolgáló Támogatási Szerződés vagy Támogatási Szerződés módosítás hatályba lépéséről Vevő a Támogatási Szerződés vagy a Támogatási Szerződés módosítás hatályba lépésének napján az Eladót írásban tájékoztatja.

Jelen szerződés a Támogatási Szerződés vagy a Támogatási Szerződés módosítás hatályba lépésének napján lép hatályba. (...)

A szerződés tárgyát képező termékek szállításának és üzembe helyezésének, továbbá a II.2. pont szerinti oktatás megtartásának határideje: A szerződés hatályba lépésének napjától számított 9 hónap.

Vevő előteljesítést, illetve gépenként részteljesítést elfogad. (...)

A szerződés III.11. pontja szerint:

„III.11. (...) A Vevő nem korlátozhatja az Eladó jogosultságát alvállalkozó bevonására. Az Eladó jelen Szerződés aláírásával megjelölte az összes olyan alvállalkozót, amely részt vesz a szerződés teljesítésében. Eladó – azon alvállalkozó tekintetében, akiket a jelen Szerződés alapjául szolgáló közbeszerzési eljárásban nem nevezett meg – jelen Szerződés aláírásával kijelenti, hogy az általa igénybe venni kívánt alvállalkozó (k) nem áll(nak) kizáró okok hatálya alatt. Az Eladó a szerződés teljesítésének időtartama alatt köteles a Vevőnek minden további, a teljesítésbe bevonni kívánt alvállalkozót előzetesen bejelenteni, és a bejelentéssel együtt nyilatkozni arról is, hogy az általa igénybe venni kívánt alvállalkozó nem áll kizáró okok hatálya alatt. (...)”.

A szerződés VIII.2. pontja alapján:

„VIII.2. Amennyiben az Eladó a szerződésben rögzített kötelezettségeit határidőre nem teljesíti és ezért a késedelemért az Eladó felelős, úgy ez a késedelmi kötbér fizetését és/vagy szerződés vevő általi felmondását, vagy attól történő elállását eredményezi. Vevő a teljesítési határidő elmulasztása esetén jogosult a késedelmi kötbérré.”

13. A felek között létrejött szerződés, az ajánlatkérő 2022. január 17. napján kelt, kérelmezetthez címzett nyilatkozatában foglaltak szerint, annak az aláírásának napján lépett hatályba.

14. Az eljárás eredményéről szóló tájékoztató hirdetmény az ajánlatkérő részéről 2022. február 3. napján került feladásra, a hirdetmény a TED-en a 2022/S 033-084342 iktatószám alatt 2022. február 16. napján, a Közbeszerzési Értesítő 2022/34. számában a KÉ-2435/2022 iktatószám alatt 2022. február 17. napján került közzétételre.

15. A szerződés aláírását követően a teljesítés tekintetében az alábbi dokumentumok keletkeztek:

- Az ajánlatkérő részéről 2022. március 9. napján kiadott teljesítés igazolási jegyzőkönyv tanúsága szerint a beszerzés tárgyát képező front szárzúzó gép átadásra került, a minőségi átvétel megtörtént, melyről üzembe helyezési jegyzőkönyv készült, és a gépkezelői oktatás megtartására is sor került. A mennyiségi átvétel ténye a

szállítólevélen került feltüntetésre, az ajánlatkérő hiányosságot vagy hiányt a termékben nem talált. Átadás-átvételi és üzembehelyezési jegyzőkönyv tanúsága szerint a szárazúzó gép szállítója a Komáromigép Kft. volt, az üzembe helyezés és a gépkezelői oktatás a Komáromigép Kft. részéről került teljesítésre.

A kérelmezett részéről 2022. március 10. napján kiállításra került a 2213000234 sorszámú számla 2022. április 8. napi fizetési határidővel. Az ajánlatkérő a számla kifizetését a számlán megadott fizetési határnapon teljesítette.

- Az ajánlatkérő részéről 2022. április 20. napján kiadott teljesítés igazolási jegyzőkönyv tanúsága szerint a beszerzés tárgyát képező kéttengelyes pótkocsi, vontatott csillagkereskes rendszóró, illetve a mellső felfüggesztésű tárcsás kasza átadásra került, minőségi átvétel megtörtént, melyről üzembe helyezési jegyzőkönyv készült, és a gépkezelői oktatás megtartására is sor került. A mennyiségi átvétel ténye a szállítólevélen került feltüntetésre, az ajánlatkérő hiányosságot vagy hiányt a termékekben nem talált. Minderre tekintettel a kérelmezett részéről 2022. április 21. napján az alábbi számlák kerültek kiállításra: 2213000491, 2213000492, 2213300197. Valamennyi számla 2022. május 20. napi fizetési határidővel került kiállításra. Az ajánlatkérő a számlák kifizetését 2022. május 19. napján teljesítette.
- Az ajánlatkérő részéről 2022. június 27. napján kiadott teljesítés igazolási jegyzőkönyv tanúsága szerint a beszerzés tárgyát képező hengeres bálázó átadásra került, a minőségi átvétel megtörtént, melyről üzembe helyezési jegyzőkönyv készült, és a gépkezelői oktatás megtartására is sor került. A mennyiségi átvétel ténye a szállítólevélen került feltüntetésre, az ajánlatkérő hiányosságot vagy hiányt a termékben nem talált. Minderre tekintettel a kérelmezett részéről 2022. június 27. napján kiállításra került a 2213300404 sorszámú számla 2022. július 27. napi fizetési határidővel. Az ajánlatkérő a számla kifizetését 2022. július 21. napján teljesítette.

16. A kérelmezett a fenti teljesítést követően az ajánlatkérő felé 2022. október 10. napján akadályközlést tett a megajánlott Silograb 170 típusú trágyavillával kapcsolatban. A kérelmezett arról tájékoztatta az ajánlatkérőt, hogy a gyártó alapanyag hiány miatt késve, várhatóan 2022. november közepén tudja az eszközt legyártani, és amint a kérelmezett tudomást szerez a gyártás időpontjáról, azonnal értesíti az ajánlatkérőt. A kérelmezett mindezek mellett az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátotta a gyártó által megtett nyilatkozatot a megrendeléssel kapcsolatosan, melynek tanúsága szerint a kérelmezett a trágyavilla megrendelést 2022. január 26. napján küldte meg a gyártó részére.

17. A kérelmezett 2022. október 17. napján további akadályközlést tett az ajánlatkérő felé a megajánlott Fendt 207 S Gen3 Power típusú erőgép (mezőgazdasági vontató) kapcsán, mivel a Fent gyár várhatóan a 2022 évben alapanyaghiány miatt nem tudja a gyártást teljesíteni. A kérelmezett minderre tekintettel a gyártás várható időpontját közölni nem tudta, ugyanakkor vállalta, hogy amint tudomást szerez a gyártás időpontjáról, azonnal értesíti az ajánlatkérőt.

18. Az ajánlatkérő a 2022. október 17. napi akadályközlővel összefüggésben 2022. november 3. napján megkereste a kérelmezettet, és tájékoztatást kért azzal kapcsolatosan, hogy a közbeszerzési eljárásban mi alapján tették meg ajánlatukat, kaptak-e gyártói ígéretet a leszállításra, a megrendelésre mikor került sor és a gyártó hivatalos tájékoztatásának megküldését kérte a szállítás akadályoztatásával összefüggésben.

A kérelmezett a 2022. november 11. napján adott tájékoztatásában közölte, hogy az ajánlattételkor nem volt tudomása olyan problémáról, mely a vállalt teljesítést akadályoztatta

volna, az alapanyaghiány évközben történő kialakulásával nem számolhatott, illetve a gyártó a gyártás előtt maximum két hónappal tudja a hozzávetőleges szállítási információt megadni.

19. A fentieket követően az ajánlatkérő részéről 2022. november 21. napján kiadott teljesítés igazolási jegyzőkönyv tanúsága szerint a beszerzés tárgyát képező trágyavilla átadásra került, a minőségi átvétel megtörtént, melyről üzembe helyezési jegyzőkönyv készült, és a gépkezelői oktatás megtartására is sor került. A mennyiségi átvétel ténye a szállítólevélen került feltüntetésre, az ajánlatkérő hiányosságot vagy hiányt a termékben nem talált. Minderre tekintettel a kérelmezett részéről 2022. november 24. napján kiállításra került a 2213001765 sorszámú számla 2022. december 24. napi fizetési határidővel. Az ajánlatkérő a számla kifizetését 2022. december 13. napján teljesítette.

Az ajánlatkérő a teljesítés igazolási jegyzőkönyvbe rögzítette a kérelmezett 2022. október 10. napi akadályközlését, ahogy azt is, hogy szerződés módosítását kezdeményezte, mely a teljesítés igazolási jegyzőkönyv keltének napján a KFF (Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya) előtt ellenőrzés alatt áll.

20. A kérelmezett 2022. december 16. napján külön nyilatkozatot tett, melyben rögzítette, hogy a Fendt 207 S Gen3 Power típusú erőgép (mezőgazdasági vontató) megrendelésére 2022. február 9. napján került sor, a gyártó pedig 2022. május 1. napjával vállalta a teljesítést. Rögzítette, hogy a mezőgazdasági vontató gyártásához 2-3 hónap szükséges, azonban az elmúlt időszakban jelentkező alapanyag hiány miatt a gyártási folyamatokban csúszás tapasztalható, melynek következtében a gyártás pontos dátuma nem ismert. A kérelmezett a tekintetben is nyilatkozott, hogy a megajánlott gépet Magyarországon kizárólagos joggal forgalmazza, és mivel a megajánlott géptípus utólag nem módosítható, ezért nem keresett meg másik beszállítót. Rögzítette azt is, hogy a vontató a nyilatkozata keltének napján (2022. december 16.) érkezett meg telephelyére, így a műszaki vizsga és forgalomba helyezés után várhatóan január első felében tudja a leszállítást vállalni.

A kérelmezett nyilatkozatában azt is rögzítette, hogy a Silograb 170 típusú trágyavilla megrendelésére is már 2022. január 26. napján sor került, melyre a gyártó 2022. április elejére vállalt teljesítési határidőt. Ugyanakkor mivel konkrét gyártó konkrét gépének megajánlása történt, így azon változtatni nem tudott, így nem keresett másik beszállítót

21. A fentieket követően az ajánlatkérő részéről 2023. január 17. napján kiadott teljesítés igazolási jegyzőkönyv tanúsága szerint a beszerzés tárgyát képező mezőgazdasági vontató átadásra került, a minőségi átvétel megtörtént, melyről üzembe helyezési jegyzőkönyv készült, és a gépkezelői oktatás megtartására is sor került. A mennyiségi átvétel ténye a szállítólevélen került feltüntetésre, az ajánlatkérő hiányosságot vagy hiányt a termékben nem talált. Minderre tekintettel a kérelmezett részéről 2023. január 18. napján kiállításra került a 2312000038 sorszámú számla 2023. február 17. napi fizetési határidővel. Az ajánlatkérő a számla kifizetését 2023. február 14. napján teljesítette.

Az ajánlatkérő a teljesítés igazolási jegyzőkönyvbe rögzítette a kérelmezett akadályközlését, ahogy azt is, hogy szerződés módosítását kezdeményezte, mely a teljesítés igazolási jegyzőkönyv keltének napján a KFF (Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya) előtt ellenőrzés alatt áll.

22. A Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárság Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya (továbbiakban: KFF) a KSZ-53/151/1/2023 iktatószám alatt 2023. január 26. napján állította ki a „Mezőgazdasági gépek, tartozékok beszerzése” tárgyú közbeszerzési eljárás 3. részének eredményeként kötött adásvételi szerződés 1. számú módosítására vonatkozó közbeszerzési-jogi szempontú előzetes véleményezését, melyben a

KFF rögzítette, hogy a teljesítési határidő meghosszabbítására vonatkozó szerződéses feltétel tekintetében megállapítható, hogy „annak módosítása a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja alapján jogszerűnek minősül.”

23. A felek a kérelmezett 2022. október 10. és 17. napi akadályközlésére tekintettel 2023. február 9. napján módosították szerződésüket, a módosítás jogalapjaként a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontját jelölték meg. A szerződésmódosítás alapján a szerződés teljesítési határideje a szerződés hatálybalépésétől számított 12 hónapra változott, a felek egyéb tekintetében a szerződést nem módosították.

24. A felek által tett szerződésmódosítás a jogorvoslati eljárás szempontjából releváns rendelkezései az alábbiak.

A szerződésmódosítás 2. pontja (módosítás indoka):

„Eladó 2022. október 10. napján írásban akadályközléssel élt Vevő felé, mely szerint a szerződés tárgyát képező Silograb 170 típusú trágyavillát a gyár alapanyag hiány miatt várhatóan november közepén tudja legyártani. 2022. október 10. napján szintén benyújtásra került a gyártót képviselő cég nyilatkozata

Eladó 2022. október 17. napján írásban akadályközléssel élt Vevő felé, mely szerint a szerződés tárgyát képező Fendt 207 S Gen3 Power típusú erőgépet a Fendt gyár alapanyag hiány miatt várhatóan az idei évben nem tudja legyártani, ezen okból pedig Eladó a szerződés szerinti határidőben nem tudja leszállítani és üzembe helyezni, valamint a gépkezelői oktatást megtartani.

Vevő felhívására Eladó később csatolta a gyártó Fendt EME nyilatkozatát a fentiekre vonatkozóan, mely szerint a gép gyártása várhatóan 2022. december 15. napjáig megtörténik. Tekintettel a fenti előre nem látható körülményre, továbbá arra, hogy az Eladónak a legyártást követően üzembe is kell helyeznie a gépet és 2022. december 22. és 2023. január 6. között közigazgatási szünet lesz, mely időszak alatt az okmányirodai ügyintézés, illetve Vevő működése szünetel, Felek a szerződés teljesítésének határidejét módosítják. (...)”

A szerződésmódosítás 5. pontja:

„Felek rögzítik, hogy a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2004. (XI. 5.) Korm. rendelet 108. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően Vevő 2022. november 29-én a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés módosításával kapcsolatban – a módosításra vonatkozó megállapodás megkötését megelőzően – az irányító hatóság és ezt követően a közbeszerzésekért felelős miniszter írásbeli véleményét kérte a monitoring és információs rendszeren keresztül a szerződés módosítás tervezetének fenti tartalommal való megküldésével. A közbeszerzésekért felelős miniszter szerződésmódosításra vonatkozó támogató tartalmú nyilatkozatát és véleményét Vevő 2023. január 26-án vette kézhez. Tekintettel arra, hogy a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 106. § (11) bekezdése alapján a támogatást igénylő, illetve kezdeményezett részére a szerződésmódosítással érintett támogatási összeg csak az irányító hatóság és a közbeszerzésekért felelős miniszter adott szerződésmódosításra vonatkozó támogató tartalmú nyilatkozata és véleménye alapján folyósítható, Felek jelen szerződésmódosítást az irányító hatóság és a közbeszerzésekért felelős miniszter szerződésmódosításra vonatkozó támogató tartalmú nyilatkozatának kézhezvételét követően írják alá a jelen szerződésmódosításban meghatározott tartalommal.”

25. A szerződésmódosításról szóló hirdetményt az ajánlatkérő részéről 2023. március 7. napján került feladásra, mely hirdetmény a TED-en a 2023/S 051-150721 iktatószám alatt 2023. március 13. napján, a Közbeszerzési Értesítő 2022/52. számában a KÉ-2567/2023 iktatószám

alatt 2023. március 14. napján került közzétételre. Az ajánlatkérő a hirdetmény VII.2.2) pontjában a szerződés módosításának indokai körében kizárólag a szerződésmódosítás 2. pontjában foglaltakta jelenítette meg.

26. Az ajánlatkérő a szerződés módosításáról feladott hirdetményt követően a szerződésmódosítást 2024. december 10. napján tette közzé az EKR-ben, továbbá a szerződés 2023. február 14. napi teljesítését követően a szerződés teljesítésére vonatkozó adatokat 2025. január 9. napján rögzítette az EKR-ben.

27. A Közbeszerzési Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) 2024. december 5. napján kelt, SZEJF-00221/03/2024 számú végzésében a tárgyi közbeszerzési eljárás eredményeként kötött szerződés teljesítésének és módosításának szerződés-ellenőrzési eljárás keretében történő ellenőrzését rendelte el. A Hatóság az eljárás megindításával egyidejűleg az ajánlatkérőt és a kérelmezettet adatszolgáltatásra hívta fel, mely kötelezettségeiknek a felek határidőben eleget tettek. A szerződés-ellenőrzési eljárást lezáró jegyzőkönyv 2025. július 28. napján került kiállításra, melynek letöltésére az ajánlatkérő részéről 2025. augusztus 1. napján, a kérelmezett részéről 2025. augusztus 5. napján került sor.

A hivatalbóli kezdeményezés

28. A hivatalbóli kezdeményező (a továbbiakban: kezdeményező) 2025. október 20. napján – a Kbt. 153. § (1) bekezdés c) pontjának első fordulata alapján – jogorvoslati eljárást kezdeményezett öt kezdeményezési elem tekintetében. A kezdeményező a kezdeményezésében megjelölt jogsértések megállapítása mellett bírság kiszabását kérte az ajánlatkérővel szemben az első, a második, a negyedik és az ötödik kezdeményezési elemek, a kérelmezettel szemben pedig az első és a harmadik kezdeményezési elemek körében.

29. A kezdeményező az első kezdeményezési elem tekintetében az ajánlatkérő és a kérelmezett vonatkozásában vélelmezte a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjának a megsértését. A kezdeményező a feltételezett jogsértés megtörténtének időpontját a szerződésmódosítás aláírásának a napjában (2023. február 9.), a tudomásszerzés időpontját pedig a szerződés-ellenőrzési eljárást lezáró jegyzőkönyv ajánlatkérő általi átvételének napjában (2025. augusztus 1.) jelölte meg.

30. A kezdeményező érdemben arra hivatkozott, hogy a Kbt. hivatkozott rendelkezése két, együttesen érvényesülő feltételt tartalmaz, mely alapján a szerződésmódosítás jogszerűsége alátámasztható. Egyrészt olyan körülményeket kell igazolni, mely szükségessé teszi a szerződésmódosítást, másrészt ezen körülmények az ajánlatkérő oldalán beállott, előre nem látható körülménynek kell lennie. E körben mutatott rá arra, hogy a 2023. február 9. napi módosítás nem volt szükséges. Rögzítette, hogy a szerződés módosítására és a teljesítés időtartamának három hónappal történő meghosszabbítása a kérelmezett két akadályközlése alapján került sor, mely akadályközlésekben a Fendt 207 S Gen3 Power típusú erőgépet (mezőgazdasági vontató) és a Silograb 170 típusú trágyavillával kapcsolatosan jelezte a késedelmes szállítást. Ugyanakkor az akadályközléssel érintett gépek leszállítására és üzembe helyezésére már a szerződésmódosítás aláírását megelőzően sor került. Így tekintve, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjának célja, hogy megszüntesse a szerződés teljesítését akadályozó vagy ellehetlenítő körülményeket, ezért az e pontra alapított módosítás szükségessége akkor ítéltető meg, ha a szerződés teljesítésének sikerességét közvetlenül befolyásolja. Ezzel szemben jelen esetben a szerződés annak módosítása nélkül, már a módosítás aláírását megelőzően teljesült, és a szerződésmódosításba csupán a kérelmezett

akadályközléséhez kapcsolódó körülmények kerültek rögzítésre, utólagosan, a teljesítést követően. Mivel pedig az akadályközlések önmagukban nem bizonyulnak olyan objektív körülménynek, melyek megalapozzák a módosítás szükségességét, a módosítás nem a szerződés teljesítését szolgálta.

31. Kifejtette, hogy álláspontja szerint a módosítás arra tekintettel sem volt szükséges, mert a kérelmezett az akadályközléssel érintett gépek tekintetében a teljesítési határidő lejártát követően, késedelmesen is teljesíthetett volna, ezen estre vonatkozatható a szerződés VIII.2. pontja. Az ajánlatkérő e szerződéses pontra alapítottnan érvényesíthette volna a késedelmi kötbér megfizetési igényét, melyre nem került sor, a felek a szerződés módosítása mellett döntöttek. Azt is megjegyezte, hogy az akadályközlésekben nem volt igazolt olyan körülmény, mely alapján a kérelmezett a szerződésszegéért való felelősségét a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 6:142. §-a alapján ki tudta volna menteni. A kezdeményező a Kbt. 2. § (8) bekezdésére is figyelemmel utalt a Polgári Jog I-IV. – új Ptk. – Kommentárra, mely miszerint „a beszerzési nehézségek is csak akkor tekinthetők ellenőrzési körön kívül eső körülménynek, ha az áru a piacról teljesen eltűnt. Mindaddig, amíg a szerződés tárgya a piacon – még ha veszteségek árán is – beszerezhető, nincs szó ellenőrzési körön kívül eső körülményről”. Ezzel összefüggésben jegyezte meg, hogy a kérelmezett sem az akadályközléseiben, sem a szerződés-ellenőrzési eljárás során nem hivatkozott arra, hogy a megajánlott, a szerződés tárgyát képező trágyavilla és mezőgazdasági vontató gyártása megszűnt volna, ezek a gépek a piacról „eltűntek volna”, vagy ezen gépek beszerzése tekintetében egyéb, a teljesítés akadályát képező, a feleken kívülálló, elháríthatatlan körülmény (vis maior) állt volna elő. A kezdeményező mindezek mellett hivatkozott továbbá a Ptk. 6:148. §-ában foglaltakra és rögzítette, hogy a kérelmezett eredményesen nem hivatkozhat az akadályoztatással érintett eszközök tekintetében jelzett gyártói alapanyaghiány miatti szállítási nehézségekre, ezen körülményekre történő hivatkozás a kérelmezettet a szerződésszegés következményei alól nem mentesíti.

32. A kezdeményező a második kezdeményezési elem tekintetében az ajánlatkérő vonatkozásában vélelmezte a Kbt. 43. § (1) bekezdés b) pontjának a megsértését. A kezdeményező a feltételezett jogsértés megtörténtének időpontját a szerződésmódosításról szóló hirdetmény közzétételét követő napban (2023. március 14.), a tudomásszerzés időpontját pedig a szerződés-ellenőrzési eljárást lezáró jegyzőkönyv ajánlatkérő általi átvételének napjában (2025. augusztus 1.) jelölte meg. A kezdeményező érdemben hivatkozta a közbeszerzési eljárás megindításakor hatályos Kbt. 43. § (1) bekezdés b) pontját és arra mutatott rá, hogy az ajánlatkérőnek a szerződésmódosítást az arról szóló tájékoztató hirdetmény közzétételét – azaz 2023. március 13. napját – követően haladéktalanul közzé kellett volna tennie, erre azonban a Kbt. kógens előírásának ellenére az EKR-ben rendelkezésre álló adatok szerint az ajánlatkérő részéről csak 2024. december 10. napján került teljesítésre, mellyel az ajánlatkérő megsértette a Kbt. hivatkozott rendelkezését.

33. A kezdeményező a harmadik kezdeményezési elem tekintetében a kérelmezett vonatkozásában vélelmezte a Kbt. 138. § (3) bekezdés második mondatának a megsértését. A kezdeményező a feltételezett jogsértés megtörténtének időpontját a Komáromigép Kft. szerződés tárgya szerinti szárazúzó gép üzembehelyezésének és oktatási feladatok teljesítésének a napjában (2022. március 3.), a tudomásszerzés időpontját pedig a szerződés-ellenőrzési eljárást lezáró jegyzőkönyv kérelmezett általi átvételének napjában (2025. augusztus 5.) jelölte meg.

34. A kezdeményező hivatkozta a Kbt. 138. § (3) bekezdését, a Kbt. 3. § 2. és 10. pontját, továbbá rámutatott a termékek piaci felügyeletéről szóló 2021. évi LXXXVIII. törvény 2. § 11. pontja szerinti gyártó fogalmára, illetve az Európai Parlament és Tanács (EU) a piacfelügyeletről és a termékek megfelelőségéről, valamint a 2004/42/EK irányelv, továbbá a 765/2008/EK és a 305/2011/EU rendelet módosításáról szóló 2019/1020 rendelete (2019. június 20.) 3. cikk 8. pontja szerinti gyártó fogalmára. Előadta, hogy a rendelkezésre álló iratokból az állapítható meg, hogy 2022. március 3. napján az ajánlatkérő részére történő beüzemelés, valamint a gép tekintetében a gépkezelői oktatás megtartását a Komáromigép Kft. végezte el, mely a közbeszerzési dokumentumok előírása értelmében a kérelmezett szerződés feladatát képezte.

35. A kezdeményező rögzítette, hogy a kérelmezett a Hatóság felhívására 2025. január 13. napján tett nyilatkozatában azt adta elő, hogy a Komáromigép Kft. a kérelmezett egyik beszállítója, a kérelmezett a kérdéses szárazúzó is tőle szerezte be, és a Komáromigép Kft. rendelkezik saját szállító járművel, amelynek vezetője egyben a gép átadója és beüzemelője is. A jelen esetben a kérelmezett által megvásárolt és tovább értékesített gépet megegyezés alapján a Komáromigép Kft. közvetlenül az ajánlatkérőhöz szállította le, azonnal be is üzemelte és megtartotta a szakszerű gépkezelői oktatást. Előadta továbbá, hogy a kérelmezett ezen nyilatkozatát 2025. február 13. napján azzal egészítette ki, hogy a Komáromigép Kft. nem alvállalkozóként vett részt a szerződés teljesítésében, csupán a kérelmezettel való megegyezés alapján leszállította a tőle rendelt gépet a kérelmezett által megadott címre, így erre tekintettel nem került bejelentésre, mint alvállalkozó, és az ajánlatkérő ezzel kapcsolatban kifogást nem jelzett a kérelmezett felé.

36. A kezdeményező hivatkozta továbbá a Hatóság felhívására tett ajánlatkérői nyilatkozatban foglaltakat, mely szerint az ajánlatkérő 2025. január 9. napján azt adta elő, hogy az ajánlatkérő a Komáromigép Kft.-vel jogviszonyban nem állt, és a Komáromigép Kft. a közbeszerzési szerződésben megrendelt eszköz gyártójaként a nyertes ajánlattevő mellett az eszköz átadásakor jelen volt. Rögzítette azt is, hogy az ajánlatkérő a 2025. február 17. napján tett nyilatkozatában mindezzel kapcsolatosan azt is előadta, hogy a Komáromigép Kft. a közbeszerzési szerződésben megrendelt eszköz gyártója, így a Kbt. 3. § szerint nem minősül alvállalkozónak, kérelmezett alvállalkozóként az ajánlatkérő irányába nem jelentette be és a szerződés teljesítésében alvállalkozóként nem vett részt.

37. A kezdeményező álláspontja szerint a felek előadása ellenére a Komáromigép Kft. a Kbt. 3. § 2. pontja szerinti alvállalkozónak minősül. Ennek körében előadta, hogy a gép tekintetében a beüzemelés és a gépkezelői oktatás megtartását a nyertes ajánlattevő, így a kérelmezett szerződéses feladatát képezte. Rögzítette, hogy az alvállalkozói minőség megállapíthatóságának feltétele, hogy a gazdasági szereplő tevékenységének a szerződés megvalósításához kell kapcsolódnia, így a szerződés teljesítésében való közvetlen részvételnek tekintendő a szerződésben nevesített feladat, vagy részfeladat ellátása, mint ahogyan a külön nem nevesített, de a konkrétan meghatározott feladatokkal, részfeladatokkal összefüggő, a szerződésszerű teljesítéshez szükségszerűen kapcsolódó, annak érdekében történő feladatok elvégzése, szolgáltatások nyújtása is. Álláspontja szerint az átadás-átvételi és üzembehelyezési jegyzőkönyv, továbbá az ajánlatkérő és a kérelmezett nyilatkozatai alapján a Komáromigép Kft. egyértelműen a Kbt. 3. § 10. pontja szerinti gazdasági szereplő, amely a kérelmezett által bevontan, közvetlenül vett részt a szerződés teljesítésében két munkanem vonatkozásában. Minderre tekintettel állította, hogy a Komáromigép Kft. vonatkozásában alkalmazni volna a Kbt. 138. § (3) bekezdésének második mondatában foglaltakat, azaz a kérelmezettnek bejelentési kötelezettsége keletkezett az ajánlatkérő felé, illetve – a szerződésben foglaltakra

tekintettel – nyilatkozattételi kötelezettsége is keletkezett a kizáró okok fenn nem állása kapcsán.

38. A kezdeményező a negyedik kezdeményezési elem tekintetében az ajánlatkérő vonatkozásában vélelmezte a Kbt. 142. § (1) bekezdésének a megsértését. A kezdeményező a feltételezett jogsértés megtörténtének időpontját a Komáromigép Kft.-től történő, a szerződés tárgya szerinti szárzúzó gép átvételének a napjában (2022. március 3.), a tudomásszerzés időpontját pedig a szerződés-ellenőrzési eljárást lezáró jegyzőkönyv ajánlatkérő általi átvételének napjában (2025. augusztus 1.) jelölte meg.

39. A kezdeményező a Kbt. 142. § (1) bekezdését hivatkozva rögzítette, hogy a Kbt. folyamatos ellenőrzési és dokumentálási kötelezettséget ír elő az ajánlatkérő számára a szerződés teljesítése során, amely ellenőrzéssel biztosítható, hogy a teljesítés a közbeszerzési dokumentumokban, az ajánlatban és a szerződésben foglaltaknak megfelelően történjen. A kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérő részéről azért történt jogsértés, mert az ajánlatkérő nem ismerte fel, hogy a szárzúzó gép üzembe helyezése és a gép tekintetében gépkezelői oktatás megtartása vonatkozásában a Komáromigép Kft. kikerült a Kbt. 3. § 2. pontja szerinti kivételi kör hatálya alól, holott a gép átvételénél az ajánlatkérő jelen volt, és tudomással bírt azon körülményről, hogy a Komáromigép Kft. a gyártói minősége mellett olyan feladatokat is ellát, melyek a nyertes ajánlattevő, azaz a kérelmezett szerződéses kötelezettsége volt (gép üzembe helyezése, gépkezelői oktatás megtartása). A kezdeményező meglátása szerint, amennyiben az ajánlatkérő ellenőrzési kötelezettségének a Kbt. 142. § (1) bekezdése szerint tesz eleget, az üzembe helyezést és a gépkezelői oktatást végző Komáromigép Kft. tekintetében tisztázni lett volna a szerződés teljesítésében történő részvételének jogcímét, az alvállalkozói minőségének fennállását, továbbá fel kellett volna hívni a kérelmezettet, hogy haladéktalanul tegyen eleget az alvállalkozó bejelentésére vonatkozó Kbt. 138. § (3) bekezdése szerinti kötelezettségének. Mindennek elmaradása okán állította az ajánlatkérői jogsértést.

40. A kezdeményező az ötödik kezdeményezési elem kapcsán az ajánlatkérő tekintetében vélelmezte a Kbt. 43. § (1) bekezdés b) pontjának a megsértését. A kezdeményező a feltételezett jogsértés megtörténtének időpontját a Kbt. 43. § (1) bekezdés c) pontja szerinti közzétételi kötelezettség határidejének eredménytelen elteltét követő napban (2023. március 17.), a tudomásszerzés időpontját pedig a szerződés-ellenőrzési eljárást lezáró jegyzőkönyv ajánlatkérő általi átvételének napjában (2025. augusztus 1.) jelölte meg. A kezdeményező érdeemben hivatkozta a közbeszerzési eljárás megindításakor hatályos Kbt. 43. § (1) bekezdés c) pontját, továbbá a 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet 39. § (1) bekezdését és arra mutatott rá, hogy a szerződés teljesítése a kérelmezett 2313000038 számú számlájának kifizetésével, 2023. február 14. napján lezárult, így az ajánlatkérőnek a teljesítéstől számított 30. napig, azaz 2023. március 16. napjáig volt jogszerű lehetősége a szerződés teljesítésére vonatkozó, a Kbt. 43. § (1) bekezdés c) pontjában szereplő adatok közzétételére. Az ajánlatkérő azonban mindezt késedelmesen, 2025. január 9. napján, valószínűsíthetően a Hatóság ellenőrzés keretében, 2025. január 2. napján kiadott végzésében foglaltak okán, annak eredményeként teljesítette, így álláspontja szerint a jogsértés ténye megállapítható.

A kezdeményező nyilatkozata

41. A kezdeményező a 2026. február 3. napján tett nyilatkozatában az ajánlatkérő és a kérelmezett észrevételeiben foglaltakkal összefüggésben rögzítette, hogy a kérelmezett alaptalanul állítja a kezdeményezés elkésztését. E körben hivatkozta a Kbt. 187/A. § (2) bekezdését és rámutatott arra, hogy a kezdeményező a Kbt. 187. § (1) bekezdés j) pontja alapján

alkalmazandó, a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződések teljesítésének és módosításának Közbeszerzési Hatóság által végzett ellenőrzéséről szóló 308/2015. (X. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 308/2015. (X. 27.) Korm. rendelet) 4. §-a alapján – figyelemmel az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvényt (a továbbiakban: Ákr.) 103. § (1) bekezdésére – a 2024. december 5. napján kelt, SZE-00221/03/2024 iktatószámú végzésével rendelte el a szerződés teljesítésének és módosításának szerződés-ellenőrzési eljárás keretében történő ellenőrzését. A Hatóság a szerződés-ellenőrzési eljárás ügyintézési határidejét a 2025. május 16. napján kelt, SZE-00221/25/2024 iktatószámú végzésével 30 nappal meghosszabbította. Kiemelte, hogy a Kbt. 189/A. § (2) bekezdése szerinti ügyintézési határidőbe nem számítanak bele a Kbt. 189/A. § (3) bekezdésében megjelölt időtartamok, így többek között az ügyfélnek a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére, illetve okirat vagy más irat bemutatására való felhívásától az annak teljesítéséig terjedő időtartam. Kezdeményező előadásának alátámasztásaként táblázatot mellékel a szerződés-ellenőrzési eljárás ügyintézési határidejének számításáról, feltüntetve abban az ellenőrzött szervezetek részére küldött tényállás tisztázó végzések iktatószámát, a végzések elektronikus úton történő megküldésének időpontját, valamint az ellenőrzött szervezetek nyilatkozatai/adatszolgáltatásai Hatóság részére történő benyújtásának napját. Mindezek alapján alátámasztottnak látta, hogy a Kbt. 189/A. § (2) bekezdése szerint számított, a szerződés-ellenőrzési eljárás lefolytatására nyitva álló ügyintézési határidő lejártának napja 2025. augusztus 11. napja volt, a szerződés-ellenőrzési eljárást lezáró jegyzőkönyv pedig 2025. július 28. napján, tehát az ügyintézési határidőn belül került kiállításra, a felek részéről a jegyzőkönyv letöltésére ezt követően került sor. Ezen tények alapján állította, hogy a kezdeményezés a Kbt. 152. § (2) bekezdés c) pontjában foglaltaknak, valamint a Kbt. 152. § (2a) bekezdés a) pontjában foglaltaknak megfelelően, határidőben került benyújtásra a Döntőbizottsághoz.

42. A kérelmezett első kezdeményezési elem körében tett nyilatkozatával összefüggésben rögzítette, hogy a kérelmezett tévesen értelmezi a kezdeményezésben előadott indokokat, ugyanis a kezdeményező a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjának feltételezett megsértését nem arra alapította, hogy a módosításra a szerződés időbeli hatályának lejártát követően került sor, hanem arra, hogy a módosításra a szerződés időbeli hatálya alatt, azonban olyan időpontban került sor, amikor a szerződés teljesítését akadályozó körülmények már nem álltak fenn, hiszen a szerződésmódosítás tárgyát képező gépek leszállítása és üzembehelyezése kérelmezett részéről már a módosítás aláírást megelőzően megvalósult. Hangsúlyozta, hogy a következőes döntőbizottsági gyakorlat alapján Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja szerinti jogalap alkalmazhatóságának feltétele a szükségesség tekintetében kizárólag az lehet, hogy megszüntesse a szerződés teljesítését akadályozó vagy ellehetetlenítő körülményeket, így a vitatott szerződésmódosítás a teljesítéshez nem volt szükséges.

43. A kezdeményező nem osztotta a kérelmezett azon jogszabály-értelmezését, miszerint a szerződésmódosítás szükségesnek minősül a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja alapján, amennyiben a szerződésszegés jogkövetkezményei alól mentesíti az ajánlatkérőként vagy a nyertes ajánlattevőként szerződő felet. E körben hivatkozta a Kbt. 2. § (8) bekezdését és hivatkozott arra, hogy a Ptk. 6:137. §-a szerint bármely kötelezettség szerződésszerű teljesítésének elmaradása a szerződés megszegését jelenti, és mely szerződésszegés lehetséges következményeinek egyike a Ptk. alapján, hogy beállnak a szerződésbe foglalt esetleges szankciók, pl. kötbérfizetési kötelezettség keletkezése, melyeket érvényesíteni lehet. A szerződésszegő fél kizárólag akkor mentesülhet a felelősség, a szerződésszegésbe esés következményei alól, ha igazolja, bizonyítja, hogy a szerződésszegést ellenőrzési körén kívül eső, a szerződéskötés időpontjában előre nem látható körülmény okozta, és nem volt elvárható,

hogy a körülményt elkerülje, vagy a kárt elhárítsa (Ptk. 6:142. §). Mindezek alapján a szerződés megszegésének minősül Hivatalbóli kezdeményező szerint bármelyik szerződő fél késelembé esése, azaz valamely szolgáltatásra előírt határidő túllépése, amely késelelem – kimentés hiányában – a szerződészegés következményeit vonja maga után. Kiemelte, hogy a módosításra a kérelmezett 2022. október 10. és 2022. október 17. napján kelt akadályközlései alapján került sor, ez alapján a teljesítési határidő három hónappal meghosszabbítására került, mely akadályközlésekben a kérelmezett azonban nem igazolt olyan, az ellenőrzési körén kívül eső, a szerződéskötés időpontjában előre nem látható körülményt, amely alkalmas lett volna a szerződészegésért való felelősségének kimentésére. Így a kérelmezett a Ptk. 6:186. §-a alapján késelelmét kimenteni nem tudta, kötbérfizetési kötelezettség alól nem mentesült. A kérelmezett pedig a módosítás hiányában is teljesíthette volna a szerződést, az ajánlatkérő pedig érvényesíthette volna a késelelmes teljesítésből eredő jogait, a késelelmi kötbér iránti igényét.

44. A kezdeményező arra is hivatkozott, hogy álláspontja szerint a kérelmezett a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontját tévesen értelmezi, és figyelmen kívül hagyja a Kbt. 142. § (3) bekezdés első fordulatóban foglaltakat. Kiemelte, hogy a szerződés módosítása nem irányulhat arra, hogy a nyertes ajánlattevő a felelősségébe tartozó szerződészegés és az ehhez kapcsolódó jogkövetkezmények alkalmazását elkerülhesse.

45. A kezdeményező kiemelte továbbá, hogy az ajánlatkérő a támogatási kérelem benyújtásakor már tudomással bírt arról, hogy amennyiben támogatási kérelme pozitív elbírálásban részesül a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet) alapján, úgy a lefolytatott közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés csak a szerződésmódosításra vonatkozó támogató tartalmú nyilatkozat kiadását követően módosítható. Ugyanakkor lényeges, hogy a felek szerződésmódosításának elsősorban a Kbt. 141. §-a szerinti módosítási jogalapok egyikének kell megfelelnie. Ebből eredően a módosítás jogszerűségének vizsgálata a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja szerinti szükségesség körében kizárólag az ajánlatkérő és a nyertes ajánlattevő közötti jogviszonyban, a közbeszerzési szerződés teljesítésének viszonylatában értékelendő, így módosításnak a szerződés teljesíthetőségéhez kell szükségesnek lennie, nem az ajánlatkérő támogatási jogviszonyához kapcsolódó szabályos elszámolási folyamathoz, valamint a támogatás elszámolhatósága feltételeinek biztosításához. A kezdeményező utalt a Kúria Kfv.VI.37.948/2019/5. számú ítéletében foglaltakra és rögzítette, hogy a szerződésmódosítás körében feladott hirdetmény a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendeletre, e körben a támogatás elszámolhatóságára, mint szerződésmódosítási indokra nem tartalmaz hivatkozást, csupán arra vonatkozóan tartalmaz a 272/2014. Korm. rendeletre történő utalást, hogy a szerződés csak a szerződésmódosításra vonatkozó támogató tartalmú nyilatkozat kiadását követően módosítható. Mindezek alapján a kezdeményező álláspontja alapján a 272/2014. Korm. rendeletnek, a támogatás elszámolhatóságának történő megfelelés nem alapozhatja meg a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja szerinti szükségesség tekintetében a jogszerű szerződésmódosítást, a kúriai ítéletben foglaltakra tekintettel ezen körülmény a módosítás indokaként egyébként sem lenne értékelhető.

46. A kezdeményező az ajánlatkérő előadásával összefüggésben rögzítette, hogy a KFF ellenőrzési eljárása és a Hatóság ellenőrzési eljárása egymástól függetlenek, egymást nem zárják ki, és az eljárások egymásutániságát jogszabályi rendelkezés nem tiltja, az egyes eljárások, azok eredménye semmilyen tekintetben nem köti és nem is korlátozza az ellenőrző szerveket. Illetve mivel a közbeszerzési szerződés megkötését közbeszerzési eljárás lefolytatása előzte meg, a közbeszerzési szerződés módosítására jogszerűen kizárólag valamely, a Kbt. 141.

§-a szerinti szerződésmódosítási jogalap feltételeinek fennállása esetén kerülhet sor, függetlenül attól, hogy az ajánlatkérőnek, vagy a szerződő feleknek további jogszabályok előírásainak is meg kell felelniük.

47. A kezdeményező az ajánlatkérő előadásával összefüggésben rögzítette továbbá azt is, hogy az ajánlatkérő tévesen értelmezi a Kbt. 165. § (7c) bekezdését, melynek körében a Nagykommentárra hivatkozott és rögzítette, hogy a KFF a vitatott szerződésmódosítás tekintetében a 272/2014. Korm. rendelet alapján csupán a szerződésmódosítás közbeszerzési-jogi szempontú előzetes ellenőrzését végezte, azaz az ajánlatkérői állásponttal ellentétben az ajánlatkérő a jogorvoslat tárgyává tett cselekményt, a szerződés módosítását nem a jogszabályban foglaltak szerint folyamatba épített ellenőrzést végző szerv előírása alapján teljesítette, a szerződésmódosításra a kérelmezett akadályközléseire tekintettel, a szerződő felek egyező akaratából került sor.

48. A kezdeményező a második kezdeményezési elem körében rögzítette, hogy nem vitatja azon ajánlatkérői hivatkozást, amely szerint a Kbt. és a vonatkozó végrehajtási rendeletek nem határozzák meg a „haladéktalan” szó tartalmát, azonban az általánosan elfogadott értelme szerint a „haladéktalanul” kifejezés azonnaliságot, késlekedés nélküliséget fejez ki. A „haladéktalan” szó jelentése „azonnal elvégzendő, teljesítendő” feladat, tennivaló, amelynél nem engedhető meg a későbbi kezdés vagy befejezés. A „haladéktalanul”, mint jogi kifejezés nem egy olyan objektív időbeli eljárási határidőt állapít meg, amely egyértelműen órában és percekben meghatározható és kikényszeríthető lenne, azonban a feladatok ügyintézési sorrendjére, prioritására utaló kötelezettség. Rögzítette, hogy nem vitásan a szerződésmódosítás tekintetében a tájékoztató hirdetmény 2023. március 13. napján közzétételre került, így az ajánlatkérőnek a Kbt. 43. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak alapján ezt követően haladéktalanul, azaz késlekedés nélkül közzé kellett volna tennie szerződésmódosítását. Tekintettel arra, hogy minderre csak 2024. december 10. napján, a szerződésmódosításról szóló tájékoztató hirdetmény közzétételétől számítottan, közel kettő évvel később került sor, a kezdeményező álláspontja szerint nem feleltethető meg a közzétételi kötelezettség haladéktalan teljesítésére vonatkozó jogszabályi előírás teljesítésének.

49. Végezetül a kezdeményező az ötödik kezdeményezési elem tekintetében rögzítette, hogy a szerződés teljesítésére vonatkozó adatok késedelmes közzététele a Kbt. 43. § (1) bekezdés c) pontja szerinti ajánlatkérői mulasztást nem annulálja. Illetve a harmadik kérelmi elem körében kérte figyelembe venni, hogy a kérelmezett a jogsértés elkövetésének tényét nem kifogásolja.

Az ajánlatkérő észrevétele

50. Az ajánlatkérő a 2025. október 31. napján kelt nyilatkozatában alaptalannak találta az első kezdeményezési elem körében előadottakat. Érdemben arra hivatkozott, hogy a KFF tanúsítvány megállapította, hogy a szerződésmódosítás jogszerű, a módosítás jogszerűségének vizsgálatára a Kbt. 197. § (1) bekezdése alapján a Kbt. 141. §-a az irányadó. Kiemelte, hogy a tanúsítvány a teljesítési határidő meghosszabbítására vonatkozó szerződéses feltétel véleményezési körében megállapította, hogy a tárgyi szerződéses feltétel módosítása a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja alapján jogszerűnek minősül. Ezzel összefüggésben rögzítette, hogy a szerződésmódosítás jogszerűségét megállapító KFF tanúsítvány 2023. január 26. napján került kiállításra, így az ajánlatkérő a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet előírásaira figyelemmel ezt követően intézkedhetett a szerződésmódosítás aláírása felől. Ebből eredően állította, hogy a módosítás tartalma és megkötése mindenben megfelelt a Kbt. és a hivatkozott Korm. rendelet rendelkezéseinek. Az ajánlatkérő ezzel összefüggésben utal a Kbt. 165. § (7c) bekezdésében

foglaltakra és kiemelte, hogy figyelemmel arra, hogy a jogorvoslati tárgyává tett cselekményt a jogszabályban foglaltak szerint folyamatba épített ellenőrzést végző szerv előírása alapján teljesítette, így az esetlegesen megállapított jogsértés esetében kérte a bírság kiszabásának mellőzését.

51. Az ajánlatkérő a második kezdeményezési elem körében előadta, hogy a Kbt. 43. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott „haladéktalanul” meghatározás nem tekintendő objektív, egzakt, számonkérhető jogi fogalomnak, ezért álláspontja szerint erre jogsértés megállapítás nem alapítható. Meglátása szerint a Kbt. szabályozási rendszerében azok az időtartamok, határidők, melyek megsértése megállapítható és felróható, minden esetben egyértelműen napban vagy munkanapokban kerül meghatározásra. A Kbt. által alkalmazott olyan kategória, mint a „haladéktalanul”, jogilag nem értelmezhető, objektív nem ellenőrizhető, így az erre történő hivatkozással történő jogsértés megállapítása alkalmas lehet a jogalkalmazói megatartások szubjektív megítélésére, mely ellentétes a Kbt. alapvető követelményeivel. Álláspontja szerint felmerül ugyanis a kérdés, hogy milyen időtartam értendő a haladéktalan meghatározás alatt (egy perc, egy óra, egy nap, egy munkanap, egy hónap, egy év). Mivel ezen kérdésre egyértelmű válasz nem adható, ekként az erre történő hivatkozással nem lehetséges jogsértést megállapítani.

52. Az ajánlatkérő a kezdeményezés negyedik elemével összefüggésben mindenben fenntartotta a szerződésmódosítás ellenőrzése tekintetében tett nyilatkozatában foglaltakat. Ezen hivatkozott nyilatkozataiban az ajánlatkérő a Hatóság kérdésére előadta, hogy a kérelmezett a szerződés teljesítéséhez nem vett igénybe alvállalkozót, és rögzítette, hogy a Komáromigép Kft. az ajánlatkérővel jogviszonyban nem állt, a szárazúzó gép gyártójaként a kérelmezett mellett az eszköz átadásakor jelen volt. Az ajánlatkérő kifejtette továbbá, hogy álláspontja szerint a Komáromigép Kft., mint az eszköz gyártója, nem minősül a Kbt. 3. §-a szerint alvállalkozónak (a kérelmezett a szerződés teljesítésével összefüggésben alvállalkozóként nem jelentette be), a teljesítésben nem alvállalkozóként vett részt. Kiemelte, hogy a szerződés teljesítését a kérelmezett végezte.

53. Az ajánlatkérő a kezdeményezés ötödik elemével összefüggésben előadta, hogy álláspontja szerint a feltételezett jogsértés az ajánlatkérő által reparálásra került, a közbeszerzések nyilvánossága és ellenőrizhetősége nem sérült.

A kérelmezett észrevételei

54. A kérelmezett 2025. november 19. napján tett nyilatkozatában elsődlegesen eljárási kifogást terjesztett elő és a kezdeményezés elkésztését állította. E körben hivatkozott arra, hogy a 308/2015. (X. 27.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdése alapján a hatóság az ellenőrzés eredményéről a Kbt. 189/A. §-a alapján jegyzőkönyvet készít. A kérelmezett e körben rögzítette, hogy álláspontja szerint a kezdeményező az ellenőrzési eljárás során eljáró hatóságként elmulasztotta az ügyintézési határidőt, azon túlterjeszkedve készítette el az ellenőrzés eredményéről szóló jegyzőkönyvet. Meglátása szerint ezen körülménynek abban van jelentősége, hogy az ügyintézési határidő elmulasztása esetén a jogorvoslati kezdeményezés benyújtására rendelkezésre álló szubjektív határidő kezdőnapját nem a Kbt. 152. § (2a) bekezdés a) pontja, hanem annak b) pontja határozza meg. Illetve amennyiben a kezdeményezés benyújtására rendelkezésre álló szubjektív határidő megtartottsága mégis a Kbt. 152. § (2a) bekezdés b) pontja határozza meg, úgy – figyelemmel az ügyintézési határidő 2024. december 5. napi kezdetére és a jogorvoslati kezdeményezés 2025. október 21. napi benyújtására – a kezdeményezés a szubjektív jogorvoslati határidőn túl, tehát elkésztetten került benyújtásra.

Minderre tekintettel kérte, hogy a Döntőbizottság e körben az Ákr. 3. §-a és az Ákr. 62. § (1) bekezdése alapján fennálló tényállás-megállapítási és tényállás-tisztázási kötelezettsége keretében folytasson le bizonyítást.

55. A kérelmezett az első kezdeményezési elem tekintetében érdemben előadta, hogy téves azon kezdeményezői állítás, miszerint a szerződésmódosítás időpontjára tekintettel a szükségesség nem igazolódott, illetve a módosítás nem a teljesítést szolgálta, hiszen a teljesítésre késedelmesen is sor kerülhetett volna. E tekintetben hivatkozta a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács szerződésmódosítások tekintetében kiadott Útmutatójában foglaltakat (2025. október 7.), miszerint amikor a nyertes ajánlattevő a szerződés teljesítésére vonatkozóan előírt teljesítési határidőt nem tartja be, a szerződés nem szűnik meg, nem veszti hatályát, hanem a késedelem jogkövetkezményei állnak be (pl. az ajánlatkérő késedelmi kötbért érvényesíthet), ami nem zárja ki a szerződés módosítását. Azt ugyanakkor nem vitatta, hogy a megszűnt, vagy egyéb módon hatályát veszett szerződés (pl.: mindkét fél által teljesített) nem módosítható (D.260/6/2013), kivétel a szavatossági, jótállási és kártérítési kérdések tekintetében. Mindezek alapján rögzítette, hogy a szerződés mindkét fél szerződésszerű teljesítésével szűnik meg, veszti hatályát. Miután pedig a jelen esetben kizárólag a kérelmezett 2023. január 17. napján teljesítette maradéktalanul szerződéses kötelezettségeit, ellenben az ajánlatkérő a kérelmezett utolsó számlájának kiegyenlítéséről a szerződésmódosítás aláírásának a napjáig nem gondoskodott – azaz az ajánlatkérő részéről a teljesítés nem történt meg –, így a szerződés időbeli hatálya fennállt, abból kötelezettség származott, ahhoz joghatás fűződött. A kérelmezett mindezek alapján állította, hogy a teljesítési határidő tekintetében a szerződésmódosítás lehetősége 2023. március 14. napjáig, azaz az ajánlatkérő teljesítéséig fennállt. A kérelmezett e körben hivatkozott arra is, hogy a szerződő felek a módosítás szükségességében a kérelmezetti akadályközlést követően egyetértettek, a szerződést egyező akarattal módosították. Az ajánlatkérői álláspont szerint az akadályközlésben foglalt körülményekre figyelemmel a kérelmezett a Ptk. 6:142. §-a alapján a késedelem tekintetében fennálló felelősségét kimentette, melyre figyelemmel a késedelmi kötbér érvényesítését nem tartotta indokoltnak. Álláspontja szerint mindezen körülmények nem kizárták, hanem mindinkább megalapozták a szerződésmódosítás lehetőségét és szükségességét.

56. A kérelmezett a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 108. § (1) bekezdésére hivatkozással előadta, hogy álláspontja szerint az ajánlatkérő jogszerűen járt el, ugyanis támogatásból megvalósuló közbeszerzésére figyelemmel a módosítás aláírását megelőzően volt köteles beszerezni a módosítást támogató tanúsítványt. Mivel pedig az e körben kiadott támogató tanúsítvány 2023. január 26. napján érkezett meg, így az ezt követő időpontban volt jogszerű lehetőség a szerződés módosításának aláírására, különös figyelemmel a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 108. § (11) bekezdésében foglaltakra. Mindezek alapján is állította a kezdeményezés megalapozatlanságát és rögzítette, hogy mind a kérelmezett, mind az ajánlatkérő a Kbt. és a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet vonatkozó rendelkezéseit betartva járt el a szerződésmódosítás során.

57. A kérelmezett rögzítette, hogy álláspontja szerint a kezdeményező félreértelmezi a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjának ca) alpontját, és előadta, hogy a hivatkozott joghelyben szereplő „a módosítást olyan körülmények tették szükségessé” fordulat valamennyi azon ténybeli körülményt magában foglalja, melyek fennállásával okozati összefüggésben a szerződés szerződésszerűen nem teljesíthető. Vagyis valamennyi szerződésmódosítás szükségesnek minősül a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja alapján, amely a szerződészegés jogkövetkezményei alól mentesíti az ajánlatkérőként vagy a nyertes ajánlattevőként szerződő felet. Mivel pedig jelen esetben a szerződésmódosítást szükségessé

tevő körülmények fennállása a kérelmezett érdekkörében a szerződés megszegését eredményezte volna, így a módosítás szükséges volt a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja szerinti értelemben.

58. A kezdeményező azon előadását, miszerint „a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja szerinti szükségesség vonatkozásában kizárólag az lehet a célja, hogy megszüntesse a szerződés teljesítését akadályozó vagy ellehetetlenítő körülményeket”, hibásnak tartotta és előadta, hogy egy szerződésmódosítás, mint kötelmi jogi aktus nem képes ténybeli körülményeket befolyásolni (létrehozni, módosítani, megszüntetni). Rögzítette, hogy egy jogi aktus jogokat és kötelezettségeket képes alakítani (létrehozni, módosítani vagy megszüntetni), ezen belül egy szerződésmódosítás egy létrejött kötelem tartalmát befolyásolja a szerződés tartalma (a felek jogai és kötelezettségei) vonatkozásában. Az objektív valóságban, vagyis a külvilágban tapasztalható ténybeli körülményeket tevőleges magatartásokkal, illetőleg mulasztásokkal lehet befolyásolni. Jelen szerződésmódosítás köréből vett példa alapján: a gyártó a mulasztását, vagyis a gyártandó termék szállításának késedelmét azzal tudja elhárítani, hogy legyártja, majd leszállítja a vállalt terméket. A jogi aktusok tehát nem az objektív valóságban tapasztalható ténybeli körülmények befolyásolására alkalmasak, hanem e ténybeli körülményeknek a szerződő felek jogaira és kötelezettségeire gyakorolt jogkövetkezményeinek alakítására. Így a szerződés módosítása nem szünteti meg akadályozó körülményt, hanem annak a szerződő felek jogaira és kötelezettségeire gyakorolt hatását mérsékli, illetőleg annulálja (pl.: kirívóan kedvezőtlen időjárási körülmények okán szükséges teljesítési határidő hosszabbítása esetén a módosítás a jogosult azon jogát vonja el, hogy a késedelem jogkövetkezményeit alkalmazza a kötelezettel szemben, nem a rossz időt, mint akadályozó körülményt szünteti meg). Mindezek alapján állította, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja alapján a szükségesség kizárólag akként értelmezhető, hogy mindazon szerződésmódosítás szükségesnek minősül, mely a hibás teljesítés jogkövetkezményeinek alkalmazása alól mentesíti bármelyik szerződő felet. A jelen esetben a vitatott szerződésmódosítás ilyennek minősül, hiszen a kérelmezettet, mint nyertes ajánlattevőt terhelő késedelem jogkövetkezményei alkalmazásának lehetőségét szüntette meg a kötelem módosításával.

59. A kérelmezett továbbá rögzítette, hogy a módosítás arra tekintettel is szükségesnek minősül, hogy az ajánlatkérő számára a szerződés teljesítésére pénzügyi fedezetet támogatási forrás biztosította (szerződés konkrétan megjelöli a támogatási konstrukciót és a támogatás kapcsán alkalmazandó jogszabályt). E körben hivatkozta, hogy a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 6. melléklete tartalmazza a kifizetési igénylésben benyújtandó alátámasztó dokumentumok hitelesítést szolgáló ellenőrzési szempontjait, ezen belül a III. pont tartalmazza a részletes kifizetési ellenőrzési szempontokat, melyen belül a 2.3.3. pont az alábbi ellenőrzési szempontot jelöli meg: „A számla kiállításának dátuma és a teljesítés ideje összhangban van a szállítói szerződéssel és a teljesítésigazolással.” Mindezek alapján hivatkozott arra, hogy a támogatás kifizethetőségének ellenőrzési szempontját képezi azon körülmény vizsgálata, hogy a teljesítés időpontja összhangban van-e a szerződésben megjelölt teljesítési határidővel, így a támogatás elszámolhatósága szempontjából kiemelten fontos volt a vitatott módosítás létrejötte. E nélkül ugyanis az ajánlatkérő olyan eszközöket kívánt volna elszámolni a pályázati támogatás terhére, melyek szállítására az eredeti teljesítési határidőt követően került volna sor. E körülmény azonban az ellenőrzési szempontrendszer alapján a támogatás elszámolási folyamatában fennakadást eredményezett volna, kockáztatva egyúttal a támogatási összeg kifizethetőségét. A kérelmezett mindezzel kapcsolatosan arra kívánt rámutatni, hogy a szerződésmódosítás létrejötte a szerződés pénzügyi fedezetét biztosító támogatás elszámolhatósága szempontjából is szükséges volt.

60. A kérelmezett végezetül rögzítette, hogy a kezdeményező az előre nem láthatóság tekintetében nyilatkozatot nem tett, így álláspontja szerint a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja szerinti ezen feltételt a kezdeményező nem vitatja, így a már előadottak tükrében az első kezdeményezési elem körében a jogsértés hiányának megállapítását kérvényezte.

61. A kérelmezett a harmadik kezdeményezési elem körében a jogsértés tényét nem vitatta, ugyanakkor a Kbt. 165. § (11) bekezdése körében alacsonyabb összegű bírság kiszabását kérte. E körben arra hivatkozott, hogy az alvállalkozói bejelentés egyetlen gépet érintett, melynek nettó vételára a teljes vételár csupán 3 %-a, így a teljes szerződés értékéhez viszonyítottan kifejezetten alacsony tárgyi súlyú. Mindezek mellett rögzítette, hogy:

- az elkövetett jogsértés a megkötött szerződés teljesítéséhez kapcsolódik, így a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre semmilyen befolyással nem volt,
- a jogsértést a kérelmezett egyetlen alvállalkozója vonatkozásában követte el, így a Kbt.-be ütköző magatartás ismételt tanúsítására nem került sor,
- a jogsértés megtörténte (2022. március 3. napja) és a jelen jogorvoslati eljárás között jelentős idő telt el, mely szintén az alacsonyabb összegű bírságkiszabást teszi indokolttá,
- a jogsértés mulasztás által megvalósult gondatlan jogsértésnek minősül, a vonatkozó joggyakorlat ismeretének hiánya okozta azt, a kérelmezett szándékossága a jogsértés elkövetése körében semmilyen körülményre tekintettel sem állapítható meg.

Mindezeket, mint kifejezetten enyhítő körülményeket kérte, hogy a Döntőbizottság a bírság kiszabása körében vegyen figyelembe, és a kiszabott bírság mértékét 100.000.-Ft összegben állapítsa meg.

62. A kérelmezett a 2026. március 23. napján kelt észrevételében hivatkozta a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Szankciós tv.) 1. § (1) bekezdését, a 2. § (3) bekezdését, valamint a 5. § (4) bekezdését, mely alapján álláspontja szerint megállapítható, hogy a Döntőbizottság által jogorvoslati eljárás keretében alkalmazott bírság e törvény hatálya alá tartozó közigazgatási szankciónak minősül. Hivatkozott arra, hogy a jelen ügyben megállapítható, hogy a kezdeményező által állított jogsértések elkövetésének napjától (azaz 2022. március 3. és 2023. február 9. napjától) számítva már több, mint három év telt el, így a Szankciós tv. 5. § (4) bekezdése által meghatározott objektív elévülési idő az állított jogszabálysértések vonatkozásában már eltelt. E körben hivatkozta a Szankciós tv. jogalkotói indokolását. Mindezek alapján hivatkozott arra, hogy álláspontja alapján hároméves objektív elévülési idő elteltére tekintettel a Szankciós tv. 5. § (4) bekezdése alapján a kérelmezettel szemben bírság kiszabásának a jelen jogorvoslati eljárásban állított jogszabálysértések kapcsán nincs helye, bírság kiszabása kifejezetten az idézett törvényi rendelkezésekbe ütközne.

63. A kérelmezett mindezen túl hivatkozta az Ákr. 103. § (4) bekezdésében, illetve a Kbt. 164. § (3) bekezdésében foglaltakat, és előadta, hogy tekintettel arra, hogy a jogorvoslati eljárás megindításának napjától (2025. október 22.) számítottan a Kbt. hivatkozott rendelkezése szerinti időtartam kétszerese (120 nap) 2026. február 19. napján eltelt, így a jelen ügyben – a jogsértés megállapításán túl – a szubszidiárius jogszabályként irányadó Ákr. 103. § (4) bekezdése alapján sincs helye egyéb szankciónak, így pl. kifejezetten bírság alkalmazásának.

64. A kezdeményező mindezek alapján kérte, hogy a Döntőbizottság jogsértés megállapítása esetén is mellőzze bírság kiszabását a kérelmezettel szemben a Szankciós tv. 5. § (4) bekezdésére és az Ákr. 103. § (4) bekezdésére figyelemmel.

A Döntőbizottság döntése és indokai

65. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a tárgyi közbeszerzési eljárást 2021. július 19. napján indította meg, így a jelen jogorvoslati eljárásra is a Kbt. ezen a napon hatályos anyagi jogi rendelkezései az irányadók, míg az eljárásjogi rendelkezések tekintetében a kezdeményezés benyújtásának időpontjában, azaz 2025. október 21. napján hatályos Kbt. rendelkezései irányadók.

66. A Döntőbizottság tekintettel arra, hogy a kérelmezett eljárási kifogás keretében a kezdeményezés elkésztését állította, a Döntőbizottság elsődlegesen a jogorvoslati határidő megtartottságát vizsgálta meg, melynek körében az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel.

A Kbt. 152. § (1) bekezdés a) pontja szerint:

(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból indított eljárását a következő szervezetek vagy személyek kezdeményezhetik, ha a feladatkörük ellátása során a közbeszerzésekről szóló törvénybe, illetve a közbeszerzésekről szóló törvény felhatalmazása alapján alkotott rendeletbe ütköző magatartás vagy mulasztás jut tudomásukra:

a) a Közbeszerzési Hatóság elnöke.

A Kbt. 152. § (2) bekezdése és (2a) bekezdése szerint:

(2) A Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását az (1) bekezdés szerinti szervezet vagy személy

a) legkésőbb a jogsértés megtörténtétől számított három éven belül,

b) közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés esetén az a) ponttól eltérően a szerződés megkötésének időpontjától, vagy ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történt megkezdésétől számított legfeljebb öt éven belül, vagy

c) támogatásból megvalósuló beszerzés esetén az a) és b) ponttól eltérően az adott támogatás folyósítására és felhasználására vonatkozó jogszabályban előírt iratmegőrzési kötelezettség időtartamán belül, de legalább a jogsértés megtörténtétől számított öt éven belül kezdeményezheti.

(2a) Ha az (1) bekezdés szerinti személy vagy szervezet közbeszerzési jogsértés feltárására vagy jogkövetkezményeinek alkalmazására irányuló, jogszabályban meghatározott ellenőrzést vagy más eljárást folytat le, ez a személy vagy szervezet a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását a (2) bekezdésben meghatározott időtartamokon belül, de legfeljebb

a) az ellenőrzés vagy eljárás eredményének az ellenőrzéssel, illetve az eljárással érintett szervezettel való közlésétől (több érintett szervezet esetén a legkorábbi közlés időpontjától); vagy

b) az a) pont szerinti közlés hiányában az ellenőrzés, illetve eljárás lezárására irányadó határidő lejártától; vagy

c) az európai uniós források felhasználásához kapcsolódó szabálytalansági eljárás esetén az a)–b) pontoktól eltérően, a szabálytalansági eljárás megindításától számított kilencven napon belül kezdeményezheti.

A Kbt. 153. § (1) bekezdés c) pontja szerint:

(1) A Közbeszerzési Hatóság elnöke kezdeményezi a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását,

c) ha a Közbeszerzési Hatóság a 187. § (2) bekezdés j) pontja szerinti hatósági ellenőrzésének eredménye alapján vagy ha a hatósági ellenőrzés megkezdése nélkül is valószínűsíthető, hogy a szerződés módosítására vagy teljesítésére e törvénybe ütköző módon került sor, különösen,

ha a 142. § (2) bekezdése szerinti jogsértés történt,

A Kbt. 187. § (2) bekezdés j) pontja szerint:

A Hatóság

j) figyelemmel kíséri a közbeszerzési eljárás, valamint a koncessziós beszerzési eljárás alapján megkötött szerződések módosításáról szóló hirdetményeket, ennek során az Ákr. alapján hatósági ellenőrzés (a továbbiakban: szerződés-ellenőrzési eljárás) keretében – jogszabályban meghatározott részletes szabályok szerint – ellenőrzi a szerződések teljesítését és módosítását, a tervpályázati eljárás eredményét, valamint megteszi különösen a 153. § (1) bekezdés c) pontjában és a 175. §-ban meghatározott intézkedéseket.

A Kbt. 189/A. § (2)-(3) bekezdése szerint:

(2) A szerződés-ellenőrzési eljárásra nyitva álló ügyintézési határidő 90 nap, amely egy alkalommal, legfeljebb 30 nappal meghosszabbítható.

(3) Az ügyintézési határidőbe nem számít bele:

- a) a szakhatóság eljárásának időtartama,
- b) a szakértői vizsgálat lefolytatásának és a szakértői vélemény elkészítésének időtartama,
- c) a hiánypótlásra felhívástól, az annak teljesítéséig terjedő időtartam,
- d) az ügyfélnek a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére, illetve okirat vagy más irat bemutatására való felhívásától az annak teljesítéséig terjedő időtartam.

A 308/2015. (X. 27.) Korm. rendelet 4. §-a szerint:

A Hatóság az e rendelet szerinti hatósági ellenőrzési tevékenységét a Hatóság elnöke által jóváhagyott éves ellenőrzési terv alapján végzi. Az éves ellenőrzési tervet és az elrendelt ellenőrzési eljárásokat a Hatóság a honlapján közzéteszi.

A 308/2015. (X. 27.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdése szerint:

(1) A Hatóság az ellenőrzés eredményéről a Kbt. 189/A. §-a szerinti ügyintézési határidőben jegyzőkönyvet készít.

67. A kérelmezett a kezdeményezés elkésztését arra tekintettel állította, hogy a kezdeményező a Kbt. 187. § (1) bekezdés j) pontja alapján lefolytatott hatósági ellenőrzése során az ügyintézési határidőt elmulasztotta, azon túlterjeszkedve küldte meg az ellenőrzés keretében készült jegyzőkönyvet, így a kezdeményezés benyújtására nyitvaálló határidő nem a Kbt. 152. § (2a) bekezdés a) pontja, hanem a Kbt. 152. § (2a) bekezdés b) pontja szerint számítandó. Így figyelemmel arra, hogy az ellenőrzési eljárásban az ügyintézési határidő kezdő napja 2024. december 5. napja, álláspontja szerint megállapítható, hogy a 2025. október 21. napján benyújtott hivatalbóli kezdeményezés az irányadó határidőt túllépve került benyújtásra. A kezdeményező mindezzel szemben arra hivatkozott, hogy az ellenőrzés elrendelésére valóban 2024. december 5. napján került sor, ugyanakkor az ügyintézési határidő 2025. május 16. napján 30 nappal meghosszabbításra került, így figyelemmel arra, hogy a Kbt. 189/A. § (2) bekezdése szerinti ügyintézési határidőbe nem számít bele a Kbt. 189/A. § (3) bekezdésében megjelölt időtartam, ezért a szerződés-ellenőrzési eljárást lezáró jegyzőkönyv az ügyintézési határidőn belül került kibocsátásra, és figyelemmel arra, hogy annak közlése legkorábban 2025. augusztus 1. napján megtörtént, így a kezdeményezés ezen időponthoz számított benyújtása – a Kbt. 152. § (2) bekezdés c) pontja mellett – megfelel a Kbt. 152. § (2a) bekezdés a) pontjában foglaltaknak.

68. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 152. § (2) és (2a) bekezdése a Kbt. 152. § (1) bekezdése szerinti szervezetek és személyek számára objektív határidőket állít fel a Döntőbizottság hivatalból való eljárásának kezdeményezése tekintetében. Addig, amíg a Kbt. 152. § (2) bekezdése általános jelleggel határozza meg azt az időtartamot, melyen belül a kezdeményezés jogszerűen benyújtható, addig a Kbt. 152. § (2a) bekezdése speciális jelleggel külön is rendelkezik azokról az esetekről, amikor egy szervezet külön jogszabályban meghatározott eljárás szerinti ellenőrzést vagy eljárást folytat le, ugyanis ez esetben a Kbt. 152. § (2) bekezdése mellett szükségszerűen figyelemmel kell lenni a Kbt. 152. § (2a) bekezdésében foglaltakra is.

69. Jelen ügyben a Kbt. 152. § (2) bekezdése szerinti határidő megtartottságának kérdése nem merült fel. Annak ténszerűségét a felek maguk sem vitatták, hogy a kezdeményezés a tárgyi ügyben irányadó Kbt. 152. § (1) bekezdés c) pontja szerinti objektív határidőt megtartva került benyújtásra. Tekintve az egyes kezdeményezési elemek körében megjelölt jogsértések időpontjait – kezdeményezési elemeként sorrendbe 2023. február 9., 2023. március 14., 2022. március 3. és 2023. március 17. napja – a Döntőbizottság megállapította, hogy a kezdeményezés a Kbt. 152. § (2) bekezdés c) pontjában foglalt határidőn belül került benyújtásra. A Döntőbizottság ugyanakkor vizsgálni volt köteles a Kbt. 152. § (2a) bekezdése szerinti határidő megtartottságát is a jelen ügyben irányadó Kbt. 153. § (1) bekezdés c) pontjára tekintettel.

70. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a tárgyi esetben a kezdeményezés nem vitatottan a Kbt. 153. § (1) bekezdés c) pontjának első fordulata alapján került benyújtásra, figyelemmel arra, hogy a Hatóság a Kbt. 187. § (2) bekezdés j) pontja alapján hatósági ellenőrzést folytatott le a jogorvoslati eljárás tárgya szerinti közbeszerzési eljárás eredményeként kötött szerződés teljesítése és módosítása körében, és a vizsgálat eredményeként jogsértés gyanúja merült fel. A Hatóság az ellenőrzési eljárás eredményeként a SZE-00221/35/2024 szám alatt – a 308/2015. (X. 27.) Korm. rendeletben foglaltakra tekintettel – jegyzőkönyvet készített, a jegyzőkönyv 2025. július 28. napja került kiállításra, mely az érintett felek részére megküldésre került. Mindezzel összefüggésben a rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható volt, hogy a vizsgálat eredményét tartalmazó jegyzőkönyv az ajánlatkérő részéről – a 3243591591 számú letöltési igazolás alapján – 2025. augusztus 1. napján, a kérelmezett részéről – a 3246608535 számú letöltési igazolás alapján – 2025. augusztus 5. napján került letöltésre, azaz a Kbt. 152. § (2a) bekezdés a) pontja által megkövetelt közlés 2025. augusztus 1. napján megvalósult. Minderre figyelemmel a Döntőbizottság megállapította, hogy ezen időponthoz számítottan a 2025. október 21. napján benyújtott kezdeményezés nem minősül elkésztettnek, a Kbt. 152. § (2a) bekezdés a) pontja szerinti határidő a tárgyi esetben megtartásra került.

71. A Döntőbizottság a kérelmezetti előadással szemben rámutat arra, hogy a jogalkotó 2023. szeptember 1. napjától a hivatalbóli kezdeményezések tekintetében megszüntette a szubjektív jogorvoslati határidőket, a fentebb ismertettek alapján a Kbt. kizárólag objektív jogorvoslati határidőkről rendelkezik általános és speciális jelleggel. Így a tárgyi esetben a Döntőbizottság attól a tényről nem tekinthetett el, hogy a Hatóság ellenőrzési eljárást folytatott le, ennek eredményeként a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően jegyzőkönyvet készített és ennek közlésére is sor került. Ilyen értelemben a Kbt. 152. § (2a) bekezdés b) pontjának alkalmazása a tárgyi ügyben fel sem merült, hiszen a Kbt. 152. § (2a) bekezdés a) pontja szerinti ellenőrzés eredményének közlése kétséget kizáróan megtörtént, azt maga a kérelmezett sem vitatta. Az ellenőrzés lezárására irányadó határidő megtartottságának kérdése pedig csak az ellenőrzési eljárás eredménye közlésének hiányában kerülhet vizsgálat alá.

72. Azon kérelmezetti indítványra, miszerint a Döntőbizottság „hívja fel a hivatalbóli kezdeményezőt azon okiratok benyújtására, melyek hitelt érdemlően igazolják azt, hogy az ügyintézési határidő mely napon zárult le”, a Döntőbizottság rögzíti, hogy a kezdeményezés mellékletei, illetve a kezdeményező jogorvoslati eljárás keretében benyújtott iratai alapján is láthatóvá vált, hogy az ellenőrzésre nyitvaálló határidő – mely számításánál a Kbt. 189/A. § (3) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel kell lenni – a határidő meghosszabbítására is tekintettel 2025. augusztus 11. napján zárult, és ezen időponthoz képest az ellenőrzési jegyzőkönyv korábban, 2025. július 28. napján került kiállításra.

73. A Döntőbizottság a fentebb előadottakra tekintettel megállapította, hogy a kezdeményezés a Kbt. 152. § (2) bekezdés c) pontja és a Kbt. 152. § (2a) bekezdés a) pontjában foglalt határidőt megtartva került benyújtásra, így a Döntőbizottság érdemben vizsgálta a hivatalbóli kezdeményezésben foglaltakat az alábbiak szerint.

74. A Döntőbizottságnak a hivatalbóli kezdeményezés első elemében foglaltakra tekintettel abban a kérdésben kellett döntést hoznia, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett, a tárgyi eljárás keretében megkötött szerződésük 2023. február 3. napján tett módosításával megsértették-e a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjában foglaltakat.

75. A Döntőbizottság a döntése meghozatala során az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel.

A Kbt. 2. § (7) bekezdése szerint:

(7) E törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi. E törvény rendelkezéseinek alkalmazásakor, valamint a jogszabályban nem rendezett kérdésekben a közbeszerzési eljárás előkészítése, lefolytatása, a szerződés megkötése és teljesítése, illetve a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslati eljárás során a közbeszerzésekre vonatkozó szabályozás céljával összhangban a közbeszerzés alapelveinek tiszteletben tartásával kell eljárni.

A Kbt. 141. § (1)-(2) bekezdés szerint:

(1) Ezen alcím rendelkezéseit alkalmazni kell a szerződés felek – vagy az erre jogosult valamelyik fél – általi módosítására, valamint a felek jogviszonyának a szerződésben foglalt rendelkezéseknek megfelelő változására (a továbbiakban együtt: szerződésmódosítás).

(2) A szerződés – a (4) vagy (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül – új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, ha a módosítás eredményeként az ellenérték növekedése – vagy több módosítás esetén azok nettó összértéke – nem éri el az alábbi értékek egyikét sem

a) az uniós értékhatárt elérő értékű eredeti szerződés esetén az uniós értékhatárt;

b) szolgáltatás, árubeszerzés és építési vagy szolgáltatási koncesszió esetén az eredeti szerződés értékének 10%-át, építési beruházás esetén az eredeti szerződéses érték 15%-át;

valamint a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét és illeszkedik az eredeti szerződés jellegéhez.

A Kbt. 141. § (4) bekezdése szerint:

(4) A (2) bekezdésben szabályozott esetek mellett a szerződés – a (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül – új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, illetve módosulhat az alábbiak közül bármely esetben:

a) ha a szerződés minden ajánlattevő számára előre megismerhető módon, egyértelműen rögzíti a szerződés meghatározott tartalmi elemei későbbi változásának (ideértve az opció

gyakorlásának) pontos feltételeit és tartalmát. Az ilyen szerződéses feltételek azonban nem rendelkezhetnek olyan módosításokról, amelyek megváltoztatnák a szerződés általános jellegét;

b) az eredeti szerződő féltől további építési munkák, szolgáltatás vagy áruk beszerzése szükséges, amelyek nem szerepeltek az eredeti szerződésben, amennyiben a szerződő fél személyének változása

ba) nem megvalósítható gazdasági vagy műszaki okból, különösen az eredeti szerződéssel beszerzett, meglévő berendezésekkel, szolgáltatásokkal vagy létesítményekkel való felcserélhetőség vagy együttműködés miatt; és

bb) az ajánlatkérő számára jelentős hátránnyal vagy a költségek megsokszorozódásával járna. Az ellenérték növekedése – vagy több módosítás esetén azok együttes nettó értéke – azonban nem haladhatja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át;

c) a következő feltételek együttes teljesülése esetén:

ca) a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre;

cb) a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét;

cc) az ellenérték növekedése nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át. Ha egymást követően több olyan módosításra kerül sor, amelyek a ca) alpont szerinti több, egymással nem összefüggő körülmény miatt merültek fel, ez a korlátozás az egyes módosítások nettó értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják e rendelkezés megkerülését.

A Kbt. 141. § (6) bekezdése szerint:

(6) A (2) és (4) bekezdésben szabályozott eseteken kívül, a szerződés új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül akkor módosítható, ha a módosítás nem lényeges. A szerződés módosítása lényeges, ha az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő érdemi feltételeket határoz meg. A módosítást mindig lényegesnek kell tekinteni, ha

a) olyan feltételeket határoz meg, amelyek ha szerepeltek volna a szerződéskötést megelőző közbeszerzési eljárásban, az eredetileg részt vett ajánlattevőkön (részvételre jelentkezőkön) kívül más ajánlattevők (részvételre jelentkezők) részvételét vagy a nyertes ajánlat helyett másik ajánlat nyertességét lehetővé tették volna;

b) a módosítás a szerződés gazdasági egyensúlyát a nyertes ajánlattevő javára változtatja meg; vagy

c) a módosítás a szerződés tárgyát az eredeti szerződésben foglalt ajánlattevői kötelezettséghez képest jelentős új elemre terjeszti ki.

Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (a továbbiakban: Irányelv) preambuluma (109) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

(109) Előfordulhat, hogy az ajánlatkérő szervek olyan külső körülményekkel szembesülnek, amelyeket a szerződés odaítélésekor nem láthattak előre, különösen, amikor a szerződés teljesítése hosszabb időszakot ölel fel. Ilyen esetben szükség van bizonyos fokú rugalmasságra, hogy a szerződést – új közbeszerzési eljárás nélkül – ezekhez a körülményekhez igazítsák. Az „előreláthatatlan körülmények” kifejezés olyan körülményekre utal, amelyeket az ajánlatkérő szerv – figyelembe véve a rendelkezésére álló eszközöket, az adott projekt természetét és jellemzőit, a szóban forgó terület jó gyakorlatát, valamint az eredeti odaítélés előkészítése során elköltött források és a várható érték közötti megfelelő viszony biztosításának az igényét – az eredeti odaítélés ésszerűen gondos előkészítése ellenére sem láthatott előre. Ugyanakkor ez nem érvényes azokban az esetekben, amikor a módosítás a beszerzés általános jellegének megváltozását eredményezi, például azáltal, hogy a megvalósítandó, illetve beszerzendő építési beruházásokat, árukat vagy szolgáltatásokat valami mással helyettesítik, vagy alapvetően

megváltoztatják a beszerzés fajtáját, mivel ilyen helyzetben feltételezhető az eredményre gyakorolt hatás.

Az Irányelv 72. cikk „A szerződések módosítása azok időtartama alatt” rendelkezése többek között a következőket rögzíti:

(1) A szerződések vagy keretmegállapodások ezen irányelvvel összhangban új közbeszerzési eljárás nélkül módosíthatók az alábbiak közül bármely esetben:

b) az eredeti szerződő fél által elvégzendő, szükségessé vált további építési beruházások, nyújtandó további szolgáltatások vagy szállítandó további áruk tekintetében, amelyek nem szerepeltek az eredeti közbeszerzésben, amennyiben a szerződő fél módosítása:

i. nem megvalósítható olyan gazdasági vagy technikai okok miatt, mint például az eredeti közbeszerzés során vásárolt, meglévő berendezésekkel, szolgáltatásokkal vagy létesítményekkel való felcserélhetőség vagy kölcsönös átjárhatóság; és

ii. az ajánlatkérő szerv számára jelentős hátránnyal vagy a költségek megsokszorozódásával járna. Mindazonáltal az árnövekedés nem haladhatja meg az eredeti szerződés értékének 50 %-át. Amennyiben több egymást követő módosításra kerül sor, ez a korlátozás az egyes módosítások értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják ezen irányelv megkerülését;

c) amennyiben az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

i. a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket egy kellő gondossággal eljáró ajánlatkérő szerv nem láthatott előre;

ii. a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét;

iii. az árnövekedés nem haladja meg az eredeti szerződés vagy keretmegállapodás értékének 50%-át. Ha több egymást követő módosításra kerül sor, ez a korlátozás az egyes módosítások értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják ezen irányelv megkerülését.

76. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződésekre a polgári jog szabályait a Kbt. szerinti eltérésekkel kell alkalmazni. Ennek értelmében, amennyiben a közbeszerzési szerződésekkel összefüggésben a Kbt. a Ptk. szabályaitól eltérő rendelkezéseket fogalmaz meg, úgy azokra a szerződő feleknek figyelemmel kell lenniük és kötelező jelleggel alkalmazniuk kell.

77. A Kbt. 141. §-a alapvetően három főbb csoportban szabályozza a szerződésmódosítási lehetőségeket. A Kbt. 141. § (6) bekezdés szerint a közbeszerzési szerződés új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül abban az esetben módosítható, ha a módosítás nem lényeges. A következetes döntőbizottsági gyakorlat szerint mindig lényegesnek kell tekinteni a módosítást, ha az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő érdemi feltételeket határoz meg. A Kbt. 141. § (2) bekezdés szerinti „de minimis” jogalap, amely a Kbt. 141. § (3) bekezdése szerint abban az esetben szolgálhat a szerződésmódosítás jogszerű indokaként, amennyiben az a szerződés értékének változásával jár. A Kbt. 141. § (4) bekezdése pedig további három esetkört tartalmaz, amikor a felek meghatározott körülmények fennállása esetén újabb közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosíthatják a szerződést. A Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja szerinti feltétel jogszerű alkalmazhatósága abban az esetben merül fel, amennyiben a szerződésmódosítás a Kbt. 141. § (6) bekezdésének nem felel meg. A Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjában megjelenő feltételeknek azonban együttesen kell fennállnia, bármely feltétel hiánya megdönti a szerződésmódosítás jogszerűségét. Amennyiben pedig a szerződésmódosítás a Kbt. 141. §-ában megjelenő esetkörökön kívül esik, úgy a szerződés csak új közbeszerzési eljárás eredményeként módosítható.

78. A rendelkezésre álló dokumentumok alapján megállapítható volt, hogy az ajánlatkérő – a Kbt. 53. § (5) bekezdése alapján indított – a tárgyban közbeszerzési eljárás 3. részében mindösszesen hét mezőgazdasági gép beszerzését kívánta megvalósítani azzal, hogy a szerződés időtartamát 9 hónapban határozta meg, és a nyertes ajánlattevő feladatát képezte a gépek üzembe helyezése és egy fő részére gépkezelői oktatás teljesítése. Az ajánlatkérő és a kérelmezett 2022. január 17. napján kötötték meg szerződésüket, mely szerződés az ajánlatkérő kérelmezethez címzett nyilatkozatában foglaltak szerint az aláírás napján lépett hatályba. A felek ezt követően szerződésüket 2023. február 3. napján a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja szerinti jogcím megjelölésével módosították, mely módosítás a kérelmezett 2022. október 10. napi és 2022. október 17. napi akadályközlésén alapult. A kérelmezett ezen akadályközlésekben egyrészt a Silograb 170 típusú trágyavilla, másrészt a Fendt 207 S Gen3 Power típusú erőgép (mezőgazdasági vontató) kapcsán jelentett be késedelmes szállítást a gyártónál fennálló alapanyag hiánya okán.

79. A rendelkezésre álló dokumentumok alapján megállapítható volt továbbá, hogy a szerződésmódosítás aláírását megelőzően a Silograb 170 típusú trágyavilla 2022. november 21. napján átadásra került, az üzembe helyezés és a gépkezelői oktatás megtartásra került, melyre tekintettel a kérelmezett 2022. november 24. napján kiállította a 2213001765 sorszámú számláját, melyet az ajánlatkérő 2022. december 13. napján egyenlített ki. A rendelkezésre álló dokumentumok alapján az is megállapítható volt, hogy a szerződésmódosítás aláírását megelőzően a Fendt 207 S Gen3 Power típusú erőgép 2023. január 17. napján átadásra került, az üzembe helyezés és a gépkezelői oktatás megtartásra került, melyre tekintettel a kérelmezett 2023. január 18. napján kiállította a 2312000038 sorszámú számláját, melyet az ajánlatkérő 2023. február 14. napján egyenlített ki.

80. A kezdeményező a szerződésmódosítás tekintetében a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjának megsértését vélelmezte, mivel álláspontja szerint a módosításra olyan időpontban került sor, amikor a szerződés teljesítését akadályozó körülmények már nem álltak fenn (a módosítást tárgyat képező gépek leszállítása és üzembe helyezése a módosítást megelőzően megtörtént). Kiemelte, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjának a célja a szerződés teljesítését akadályozó vagy ellehetlenítő körülmények megszüntetése, így az e pontra alapított módosítás szükségessége akkor ítéltető meg, amennyiben a szerződés teljesítésének sikerességét közvetlenül befolyásolja. Mivel jelen esetben ezen szempont nem teljesült, a szerződés teljesítése a módosítást megelőzően már megtörtént, így nem igazolódott, hogy a módosítás a szerződés teljesítését szolgálta volna. Mindezek mellett arra is hivatkozott, hogy a szerződés késedelmesen is teljesíthető lett volna, melyet a szerződés VIII.2. pontja lehetővé tett (késedelmi kötbérfizetés), és ellentétes a joggyakorlattal azon kérelmezetti értelmezés, miszerint szükségesség alatt értelmezhető lenne az, hogy a módosítás mentesítse az ajánlatkérőt és a nyertes ajánlattevőt a szerződésszegés jogkövetkezményei alól.

81. Az ajánlatkérő a módosítás jogszerűségét azzal látta alátámasztottnak, hogy az ellenőrző szervezet (KFF) a módosítás megfelelése kapcsán tanúsítványt állított ki, az ellenőrzés során fel sem merült, hogy a módosítás a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja szerint ne lenne megfelelő. A kérelmezett mindemellett azt hangsúlyozta, hogy a kérelmezett az akadályközlésben foglalt körülményekre figyelemmel a Ptk. 6:142. §-a alapján a késedelem körében fennálló felelőségét kimentette, és a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjának értelmezése alapján a szükségesség alatt értendő a szerződésszegés jogkövetkezményei alóli mentesítés bármely szerződő fél esetében. Minazon túl, hogy ez alatt értendő a kérelmezettet terhelő esetleges kötbérfizetési kötelezettségét, az ajánlatkérő érdekkörében is szükségesség merült fel, hiszen az ajánlatkérő beszerzését támogatásból valósította meg és a kifizetési konstrukció is ekként került

megjelenítésre a szerződésben.

82. A Döntőbizottság elsődlegesen rögzíti, hogy tekintettel arra, hogy a felek a szerződésmódosítását a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjára alapították – egyéb jogalap alkalmazhatósága sem a szerződés módosítása, sem a jogorvoslati eljárás során nem merült fel –, ezért a Döntőbizottság kizárólag ezen jogalpra tekintettel folytatott le vizsgálatot.

83. A Döntőbizottság – a tárgyi határozat 77. pontjában foglaltak mellett – rámutat arra, hogy az ajánlatkérőnek a szerződésmódosítás jogszerűsége alátámasztására a módosítást szükségessé tevő körülményeket igazolnia szükséges. A Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjában szabályozott törvényi feltétel körében az Irányelv preambuluma (109) bekezdése foglalkozik az ajánlatkérő által „előreláthatatlan körülmények” kifejezéssel. Az ajánlatkérőnek a szerződésmódosítás jogszerűsége alátámasztására tehát olyan körülményeket kell igazolnia, amelyek egyrészt szükségessé teszik a módosítást, másrészt kellő gondossággal eljárva sem láthatott előre. A Döntőbizottság rögzíti, hogy ezen szempontok megítélhetőségét minden esetben az adott ügy szempontjából szükséges megítélni.

84. A felek közötti vita a szerződésmódosítás időbeliségére tekintettel a módosítás szükségességének megítélése körében alakult ki, ugyanis mind a kezdeményező, mind a kérelmezett a szükségesség körét eltérő módon értelmezte. Addig ugyanis amíg a kérelmezett a késedelmes teljesítésből eredő szerződésszegés jogkövetkezményei alóli mentesítést és a kifizetés rendjének esetleges megsértését értette a módosítás szükségesség alatt, addig a kezdeményező a teljesítést lehetővé tevő körülmények kezelésében látta a Kbt. által megkövetelt szükségesség lényegi különbségét. A kezdeményező erre tekintettel hivatkozta, hogy a módosítás a jelen körülmények között nem a szerződés teljesítését szolgálta, hiszen a teljesítés a módosítás nélkül is megvalósulhatott, melyet az igazol, hogy a teljesítés időpontja megelőzte a szerződésmódosítás időpontját.

85. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a jogorvoslati eljárás annak vizsgálatára irányul, hogy a felek a szerződésmódosítás során a Kbt. szerződésmódosításra vonatkozó szabályai alapján jártak-e el, melynek körében kizárólag azon körülmények értékelésére kerülhetett sor, melyeket a felek a módosítás indokai között ismertettek. A Döntőbizottság e körben rögzíti, hogy a figyelembe vehető indokok körének meghatározásakor a Kúria Kfv.VI.37.948/2019/5. számú ítéletében szereplő elvi döntésnek megfelelően járt el, amelyet a Fővárosi Törvényszék is megerősített többek között a 104.K.706.819/2020/5. számú ítéletében. A bírósági joggyakorlat szerint a szerződésmódosítás jogszerűségének megítélésekor „csak azok az indokok vizsgálhatók, amelyeket az ajánlatkérő a szerződésmódosítás indokaként a hirdetményben megjelölt”, negatív irányból mindez azt is jelenti, hogy „a hirdetményben nem közölt szerződésmódosításra okot adó körülmény akkor sem értékelhető, ha egyébként alátámasztaná a Kbt.” vonatkozó előírásai fennállását.

86. A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság megtekintette a szerződés módosításáról feladott hirdetményt, melynek VII.2.2) pontjában az ajánlatkérő a szerződésmódosítás 2. pontjában megjelenített indokokat rögzítette, mely indokok között kizárólag a kérelmezett akadályközléseiben jelzett, gyártónál fennálló alapanyaghiányra történő hivatkozás került megjelölésre. A hirdetmény még utalás szintjén sem tartalmazta, hogy az ajánlatkérő a módosítás vonatkozásában a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet rendelkezései szerint járt el, így ebből eredően a Döntőbizottság a támogatás elszámolhatóságára tett kérelmezetti előadást figyelembe venni nem tudta, mint a módosítást szükségessé tevő indokot.

87. A Döntőbizottság mindezek mellett rögzíti, hogy a Kbt. 142. § (3) bekezdésének első fordulata értelmében a módosítás nem irányulhat a nyertes ajánlattevő felelősségébe tartozó szerződésszegés és ehhez kapcsolódó jogkövetkezmények alkalmazásának elkerülésére, ugyanis ez a Kbt. alapelveibe ütköző lenne. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 142. § (3) bekezdése körében a Nagykommentár az alábbiakat tartalmazza: „A Kbt. 142. § (2) bekezdése kimondja, hogy a verseny tisztaságának, az esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód, valamint a közpénzekkel való felelős gazdálkodás elvének megsértését jelenti, ha a szerződésszegésből eredő igények érvényesítése (ide nem értve adott esetben a felmondást vagy elállást, amelyet a törvény nem követel meg) elmarad olyan esetben, amikor a) a szerződésszegés olyan kötelezettség szerződésszerű teljesítésének elmaradásával valósul meg, amely az ajánlatkérő által a közbeszerzési eljárásban értékelésre került (így például a szerződés teljesítésében részt vevő személyi állomány értékelés körébe vont szakmai tapasztalata, vagy valamely életciklus alapú értékelési szempontra tett vállalás) (...). Az előbbi szabály nem jelenti konkrét irányelvi rendelkezés átültetését, de következik abból az Európai Bíróság által kimondott elvből, amely szerint az egyenlő bánásmód és a transzparencia követelményére a teljesítés időszakában is figyelemmel kell lenni (lásd a C-496/99. *Succhi di Frutta* ügyben hozott ítéletet). Az ajánlattevők közötti esélyegyenlőség ugyanis azonos módon sérül akkor, ha ténylegesen a szerződés tartalmától eltérő teljesítés valósul meg, és nem alkalmaznák a szerződő féllel szemben ennek alapján alkalmazható hátrányos jogkövetkezményeket, mint amikor a szerződést utólag lényegesen módosítják. A közbeszerzési eljárás során értékelt ajánlattevői vállalások nem teljesítését a Kbt. 142. § (2) bekezdés a) pontja külön is kiemeli, azokra vonatkozóan tehát mindenképpen követelmény a lehetséges jogkövetkezmények érvényesítése, abban az esetben is, amennyiben a szerződésszegés egyébként nem jár jelentős következményekkel. A Kbt. tehát az ajánlatkérő általi közbeszerzési jogsértésként kezeli a szerződésszegés következményeinek elmaradását a felsorolt esetekben (...).” Minderre tekintettel a kérelmezett helytelenül hivatkozott arra, hogy a módosítás szükségességét indokolhatja azon körülmény, mely a kérelmezett érdekkörében felmerülve a szerződés megszegését eredményezte volna, így a módosítás szolgálhatta ezen hátrány elhárítását.

88. A Döntőbizottság a fentiek mellett rögzíti továbbá, hogy az ajánlatkérő – figyelemmel arra, hogy eljárását támogatásból valósította meg –, nyilvánvalóan tudomással bírt arról, hogy a közbeszerzési szerződés esetleges módosítására az ellenőrző szervezet támogató tartalmú nyilatkozatát követően kerülhet majd sor. Így az, hogy a támogató tartalmú nyilatkozat az ajánlatkérő részéről 2023. január 26. napján került átvételre és a módosítás erre tekintettel történt már abban az időpontban megkötésre, amikor ugyan a szerződés időbeli hatálya fennállt, de a kérelmezetti teljesítés már megtörtént, a Döntőbizottság figyelemmel nem lehetett, különös tekintettel arra, hogy a szerződésmódosításnak a Kbt. 141. §-ában foglalt jogalapok egyikének szükséges megfelelnie, a Döntőbizottság vizsgálatának erre kell kiterjednie. E körben pedig rögzítendő, hogy a szerződés módosításának előzetes jóváhagyási kötelezettsége nem tekinthető olyan körülménynek, mely a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontját megalapozná, mindez legfeljebb a támogatási jogviszonyban felmerülő körülmény lehet.

89. A Döntőbizottságnak a fenti határozati pontokban levezettek alapján tehát azt kellett megítélnie, hogy a szerződésmódosítás szükségességének a szerződés teljesítése szempontjából jelentőséget lehetett-e tulajdonítani vagy sem. A Döntőbizottság e tekintetben – osztva a kezdeményező álláspontját – rámutat, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja szerinti szükségesség a szerződő felek közötti jogviszonyban, a szerződés teljesítésének viszonylatában értékelendő, ugyanis a módosítás célja a jövőbeni teljesítés feltételeinek rendezése. E körben a kérelmezett tehát helytelenül hivatkozott arra, hogy mivel a módosítás a ténybeli körülményeket befolyásolni nem tudja, és a módosítás a kötelelem tartalmát

befolyásolja, így nem értelmezhető, hogy a szükségesség célja kizárólag az lehet, hogy megszüntesse a teljesítést akadályozó vagy ellehetetlenítő körülményeket. Ugyanis amennyiben a módosítás a szerződés teljesíthetőségét nem befolyásolja, úgy a módosítás szükségessége sem ítéltető meg.

90. Jelen esetben látható, hogy a kérelmezett ugyan akadályközléssel élt két gép tekintetében – mely akadályközlések egyrészt az eredeti teljesítési határidő napján, másrészt az azt megelőző napon kerültek az ajánlatkérő részére megküldésre –, azonban láthatóan a felek a szerződés időbeli hatályának fennállta alatt zavartalanul folytatták a teljesítést, ezzel elfogadva a késedelmes teljesítést. A kérelmezett ugyanis 2021. november 21. és 2022. január 17. napján szállította le a két gépet, azokat az ajánlatkérő igazoltan át is vett, a teljesítés igazolási jegyzőkönyv kiállításra került, illetve az egyik gép tekintetében az ajánlatkérő részéről is történt teljesítés, hiszen a teljesítés igazolási jegyzőkönyv alapján kiállított számlát kiegyenlítette. Ebből eredően a kezdeményező helytállóan mutatott rá arra, hogy a kérelmezetti teljesítés okán a felek már nem a teljesítés feltételeit módosították, hanem utólag rendezték a kialakult helyzetet, lényegében már a bekövetkezett szerződésszegés következményeit kezelték, és a szerződésmódosításban rögzítették az akadályközléshez kapcsolódó körülményeket. Ebből a szempontból van jelentősége annak, hogy az ajánlatkérő a késedelmes teljesítést elfogadta, mely késedelmes teljesítést egyebekben a szerződés kezelte, kötbér megfizetését helyzet kilátásba.

91. A Döntőbizottság a fentebb kifejtettek alapján megállapította, hogy figyelemmel arra, hogy a szerződésmódosítás aláírásának időpontját megelőzően a szerződésmódosítással érintett mezőgazdasági gépek leszállítása, beüzemelése és a gépkezelői oktatások megtartása a kérelmezett részéről teljeskörűen megvalósult, a szerződésmódosítás nem felel meg a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja szerinti szükségesség feltételének a módosítás időpontjára figyelemmel. Így azzal, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett a Kbt. 141. § (1) bekezdés c) pontja alapján a szerződésüket úgy módosították, hogy annak a Kbt.-ben meghatározott ca) alpont szerinti konjunktív feltételei nem teljesültek, a felek szerződésmódosítása a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjába ütközik.

92. A Döntőbizottság a fentebb előadottakra tekintettel az első kezdeményezési elem körében megállapította, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett a 2023. február 3. napján aláírt szerződésmódosításukkal megsértették a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjában foglaltakat.

93. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a megállapított jogsértés okán a továbbiakban a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont cb) és cc) alpontok fennállását nem vizsgálta, hiszen a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont szerinti konjunktív feltételek bármelyikének hiánya megdőnti a szerződésmódosítás jogszerűségét.

94. A Döntőbizottság rögzíti továbbá, hogy a jogsértés megállapítása körében jelentőséggel nem bírt, hogy a KFF a szerződésmódosítás körében kiadott közbeszerzési-jogi szempontú előzetes véleményében a módosítás jogszerűségét rögzítette, ugyanis más szerv által kiállított dokumentum a Döntőbizottságot a jogorvoslati eljárás során megítélendő közbeszerzési jogi jogsértés körében nem köti.

95. A Döntőbizottságnak a hivatalbóli kezdeményezés második elemében foglaltakra tekintettel abban a kérdésben kellett döntést hoznia, hogy az ajánlatkérő megsértette-e a Kbt. 43. § (1) bekezdés b) pontját.

96. A Döntőbizottság a döntése meghozatala során az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel.

37. § (1) Az ajánlatkérő hirdetmény útján köteles közzétenni:
j) a szerződés módosításáról szóló tájékoztatót.

A Kbt. 43. § (1) bekezdés b) pontja szerint:

(1) Az ajánlatkérő köteles az EKR-en keresztül a Közbeszerzési Hatóság által működtetett nyilvános elektronikus szerződéstárban (a továbbiakban: CoRe), valamint az EKR-ben közzétenni

b) a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződéseket a 37. § (1) bekezdés h) pontja szerinti hirdetmény megjelenését – a 37. § (4) bekezdése szerinti hirdetménnyel érintett szerződések esetében a szerződéskötést – követően haladéktalanul, valamint a szerződésmódosításokat a 37. § (1) bekezdés j) pontja szerinti hirdetmény megjelenését követően haladéktalanul.

Az elektronikus közbeszerzés részletes szabályairól 424/2017. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 424/2017. (XII. 19.) Korm. rendelet) 3. §-a szerint:

Az ajánlatkérő a Kbt. 43. § (1) bekezdés b) pontja szerinti kötelezettségének megfelel, ha az ott említett szerződéseket és szerződésmódosításokat legkésőbb a Kbt. 37. § (1) bekezdés h), illetve j) pontja szerinti hirdetmény megjelenését követő öt munkanapon belül a Közbeszerzési Hatóság által működtetett nyilvános elektronikus szerződéstárban és az EKR-ben közzéteszi.

424/2017. (XII. 19.) Korm. rendelet 7. § (3) bekezdése szerint:

(3) Az ajánlatkérő a Kbt. 43. § (1) bekezdés a)-c) pontja szerinti adatokat az EKR-ben is köteles közzétenni.

97. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. a nyilvánosság biztosítása érdekében előírja a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos egyes adatok, információk és dokumentumok közzétételét, melyek bárki számára történő elérhetőségét biztosítani szükséges. Ennek érdekében – a vizsgált eljárás megindításakor hatályos rendelkezések értelmében – az ajánlatkérő köteles a Kbt. 43. § (1) bekezdés a)-c) pontja szerinti adatokat az EKR-ben, illetve az EKR-en keresztül a Közbeszerzési Hatóság által működtetett elektronikus szerződéstárba (CoRe) közzétenni.

98. A rendelkezésre álló dokumentumok alapján megállapítható, hogy az ajánlatkérő a 2023. február 3. napján kelt szerződésmódosítása tekintetében a Kbt. 37. § (1) bekezdés j) pontja szerinti hirdetményt 2023. március 7. napján adta fel, melyhez képest a szerződésmódosítás csupán 2024. december 10. napján került közzétételre az EKR-ben. Az ajánlatkérő a késedelmes közzététel tényét ugyan nem vitatta, azonban álláspontja szerint a Kbt. 43. § (1) bekezdés b) pontja nem ad magyarázatot arra, hogy mit kell a „haladéktalanul” fordulat alatt érteni, így objektív jogi fogalom hiánya miatt az ajánlatkérő teljesítési kötelezettsége nem ellenőrizhető, ekként az nem lehet a számonkérés alapja, így e pontra alapítottan jogsértés megállapítására sincs lehetőség.

99. A Döntőbizottság hivatkozva a 424/2017. (XII. 19.) Korm. rendelet 3. §-ában foglaltakra, rögzíti, hogy az ajánlatkérő hivatkozása helytelen, ugyanis a Korm. rendeletben kifejezetten rögzítésre került, hogy a Kbt. 43. § (1) bekezdés b) pontja szerinti „haladéktalanul” közzétételi kötelezettségnek az feleltethető meg, amennyiben a szerződésmódosításról szóló hirdetmény

közzétételét követő öt munkanapon belül a szerződésmódosítás is publikálásra kerül az EKR-ben (és így CORE-ban). Így a 2023. február 3. napi szerződésmódosítás tekintetében 2023. március 7. napján feladott hirdetményhez képest a szerződésmódosítás 2024. december 10. napi EKR-ben történő közzététel mindenképpen késedelmesen történt.

100. A Döntőbizottság a fentebb előadottakra tekintettel a második kezdeményezési elem tekintetében megállapította, hogy a Kbt. 43. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat azon kötelezettségét, mely szerint a szerződésmódosítást a tájékoztató hirdetmény megjelenítését követően haladéktalanul közzé kell tenni.

101. A Döntőbizottságnak a hivatalbóli kezdeményezés harmadik elemében foglaltakra tekintettel abban a kérdésben kellett döntést hoznia, hogy a kérelmezett megsértette-e a Kbt. 138. § (3) bekezdését.

102. A Döntőbizottság a döntése meghozatala során az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel.

A Kbt. 3. § 2. és 10. pontja szerint:

E törvény alkalmazásában:

2. alvállalkozó: az a gazdasági szereplő, aki (amely) a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződés teljesítésében az ajánlattevő által bevontan közvetlenül vesz részt, kivéve
a) azon gazdasági szereplőt, amely tevékenységét kizárólagos jog alapján végzi,
b) a szerződés teljesítéséhez igénybe venni kívánt gyártót, forgalmazót, alkatrész vagy alapanyag eladóját,
c) építési beruházás esetén az építőanyag-eladót.

10. gazdasági szereplő: bármely természetes személy, jogi személy, egyéni cég vagy személyes joga szerint jogképes szervezet, vagy ilyen személyek vagy szervezetek csoportja, aki, illetve amely a piacon építési beruházások kivitelezését, áruk szállítását vagy szolgáltatások nyújtását kínálja.

A Kbt. 138. § (3) bekezdése szerint:

(3) Az ajánlatkérő nem korlátozhatja az ajánlattevő jogosultságát alvállalkozó bevonására, csak akkor, ha az eljárás során a 65. § (10) bekezdése szerinti lehetőséggel élt. A nyertes ajánlattevő a szerződés megkötésének időpontjában, majd – a később bevont alvállalkozók tekintetében – a szerződés teljesítésének időtartama alatt köteles előzetesen az ajánlatkérőnek valamennyi olyan alvállalkozót bejelenteni (a megnevezésen túl az elérhetőség, valamint a képviselőre jogosult megjelölésével), amely részt vesz a szerződés teljesítésében. A nyertes ajánlattevő a szerződés teljesítésének időtartama alatt köteles az ajánlatkérőt tájékoztatni az alvállalkozók bejelentésben közölt adatainak változásáról. A nyertes ajánlattevő a szerződésbe foglaltan nyilatkozik arról, hogy a szerződés teljesítéséhez nem vesz igénybe a közbeszerzési eljárásban előírt kizáró okok hatálya alatt álló alvállalkozót. Az ajánlatkérő részére e kötelezettség végrehajtásáról külön nyilatkozatot vagy más igazolást nem kell benyújtani.

A termékek piacfelügyeletéről szóló 2012. évi LXXXVIII. törvény 2. § 11. pontja szerint:

11. gyártó: az (EU) 2019/1020 Rendelet 3. cikk 8. pontjában meghatározott fogalom.

Az Európai Parlament és Tanács (EU) a piacfelügyeletről és a termékek megfelelőségéről, valamint a 2004/42/EK irányelv, továbbá a 765/2008/EK és a 305/2011/EU rendelet módosításáról szóló 2019/1020 rendelete (2019. június 20.) 3. cikk 8. pontja szerinti 8. gyártó: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely terméket gyárt, vagy terméket terveztet vagy gyártat, és az adott terméket saját neve vagy védjegye alatt forgalmazza.

103. A rendelkezésre álló dokumentumokból megállapítható volt, hogy az ajánlatkérő által beszerezni kívánt mezőgazdasági gépek leszállítása, üzembe helyezése, valamint gépenként minimum egy fő gépkezelő részére gépkezelői oktatás biztosítása a nyertes ajánlattevő feladatát képezte. A rendelkezésre álló dokumentumokból megállapítható volt, hogy a beszerzés tárgyát képező front szárazúzó gép leszállítására 2022. március 9. napján került sor, amelyről felvett teljesítés igazolási jegyzőkönyv tanúsága szerint a gép leszállítását a Komáromigép Kft., mint a gép gyártója teljesítette, illetve az üzembe helyezés és az oktatás is a Komáromigép Kft. részéről került megtartásra.

104. A kérelmezett ajánlatában a Kbt. 66. § (6) bekezdése szerint megtett nyilatkozatában akként nyilatkozott, hogy a teljesítéshez nem kívánt alvállalkozót igénybe venni, és alvállalkozót a szerződés tényleges teljesítése során sem jelentett be. Ezzel szemben megállapítható volt, hogy a Komáromigép Kft., mint gyártó a szerződés teljesítése körében olyan feladatokat is ellátott – úgymint üzembe helyezés, gépkezelői oktatás megtartása –, mely a szerződés megvalósításához szükségesek voltak, ennek tényszerűségét a szerződés II.2. pontja is alátámasztja, így a kezdeményező helytállóan mutatott rá arra, hogy e munkanemek vonatkozásában a Komáromigép Kft. alvállalkozónak minősül.

105. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 138. § (3) bekezdés második mondata értelmében a nyertes ajánlattevő köteles – vagy a közbeszerzési szerződés megkötésének időpontjában, vagy a szerződés teljesítésének időtartama alatt – valamennyi, a teljesítésben résztvevő alvállalkozóját az ajánlatkérő részére előzetesen bejelenteni, és a szerződésbe foglaltan nyilatkoznia arról, hogy a teljesítéshez nem vesz igénybe a közbeszerzési eljárásban előírt kizáró okok hatálya alatt álló alvállalkozót. Tárgyi esetben a kérelmezett a szerződés III.11. pontjában ugyan előzetes nyilatkozott arról, hogy a teljesítéshez nem kíván kizáró okok hatálya alatt álló alvállalkozót igénybe venni, ugyanakkor a Komáromigép Kft.-t, mint alvállalkozót nem jelentett be az ajánlatkérő irányában, nem ismerte fel, hogy a Komáromigép Kft. gép gyártójaként ellátott olyan szerződéses feladatokat, melyek ezen munkanemek tekintetében a Kbt. 3. § 2. pont b) pontja szerinti kivételi körből kiemelte.

106. A Döntőbizottság a fentebb előadottakra tekintettel a harmadik kezdeményezési elem tekintetében megállapította, hogy a kérelmezett megsértette a Kbt. 138. § (3) bekezdés második mondatában foglaltakat azzal, hogy a szerződés teljesítésbe bevont Komáromigép Kft.-t a Kbt. rendelkezésétől eltérően nem jelentette be az ajánlatkérő irányába.

107. A Döntőbizottságnak a hivatalbóli kezdeményezés negyedik elemében foglaltakra tekintettel abban a kérdésben kellett döntést hoznia, hogy az ajánlatkérő megsértette-e a Kbt. 142. § (1) bekezdését.

108. A Döntőbizottság a döntése meghozatala során az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel.

A Kbt. 142. § (1) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatkérő köteles dokumentálni a szerződés teljesítésére vonatkozó adatokat, ennek keretében köteles ellenőrizni és dokumentálni azon szerződéses kötelezettségek teljesítését, amelyeket a közbeszerzési eljárásban az értékelés során figyelembe vett, valamint minden, a szerződésben foglaltaktól eltérő teljesítést, annak okait és – adott esetben – a szerződésszegéssel kapcsolatos igények érvényesítését.

109. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 142. § (1) bekezdése ellenőrzési és dokumentálási kötelezettséget keletkeztet az ajánlatkérő oldalán. Az ajánlatkérő alapvető felelősségének a teljesítés szakaszára kiszélesítő szabályozás célja, hogy az ajánlatkérő ténylegesen megkövetelje a nyertes ajánlattevőtől a közbeszerzési eljárás során tett vállalásainak teljesítését, ami egyúttal szorosan összefügg egyebek mellett a közpénzekkel való felelős gazdálkodás elvének érvényre juttatásával. A Kbt. rendelkezése alapján az ajánlatkérő kötelessége, hogy a szerződés teljes szakaszában folyamatosan figyelemmel kíséresse a szerződéses kötelezettségek teljesítését, valamint folyamatosan dokumentálja a teljesítéssel összefüggő adatokat. A folyamatos ellenőrzés biztosítja, hogy a teljesítés a közbeszerzési dokumentumokban, az ajánlatban és a szerződésben foglaltaknak megfelelően történjen, továbbá lehetőséget biztosít arra, hogy megelőzhető, megszüntethető, adott esetben korrigálható legyenek a szerződéstől eltérő teljesítések vagy a szerződésszerű teljesítést akadályozó körülmények. Kifejezett előírás hiányában az ellenőrzési és dokumentálási kötelezettség konkrét tartalmát minden esetben az adott tényállás alapján szükséges vizsgálni.

110. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a harmadik kezdeményezési elem körében előadottakat és megállapításokat a negyedik kezdeményezési elem körében is irányadónak tartja, a határozat 103-106. pontjában foglaltakat így ezen kezdeményezési elem tekintetében megismételni nem kívánja. A Döntőbizottság ugyanakkor utalni kíván arra, hogy tekintve annak tényét, hogy a Komáromigép Kft., mint a szárazúzó gép gyártója a gép 2022. március 9. napi leszállításán túl a gépet üzembe helyezte, illetve a gép tekintetében gépkezelői oktatást tartott, kikerült a Kbt. 3. § 2. pont b) pontja szerinti kivételi körből. Azonban ahogy a kérelmezett, úgy az ajánlatkérő sem ismerte fel ennek fennállat. Amennyiben azonban az ajánlatkérő a Kbt. 142. § (1) bekezdéséből eredő ellenőrzési kötelezettségét teljesítette volna, úgy tisztázhatta volna, hogy a gép gyártója a gép üzembe helyezését és a kötelező gépkezelői oktatását a szerződés teljesítésében történő részvétele körében milyen jogcím alatt teljesíti, hogy alvállalkozói minősége fennáll-e, illetve felhívással élhetett volna a kérelmezett irányába a kérelmezett Kbt. 138. § (3) bekezdése szerinti kötelezettségének teljesítése érdekében.

111. A Döntőbizottság a fentebb előadottakra tekintettel a kezdeményezés negyedik eleme tekintetében megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 142. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét azzal, hogy a Komáromigép Kft. alvállalkozó bejelentése vonatkozásában intézkedést nem tett.

112. A Döntőbizottságnak a hivatalbóli kezdeményezés ötödik elemében foglaltakra tekintettel abban a kérdésben kellett döntést hoznia, hogy az ajánlatkérő megsértette-e a Kbt. 43. § (1) bekezdés c) pontját.

A Döntőbizottság a döntése meghozatala során – a tárgyi határozat 96. pontjában hivatkozott 424/2017. (XII. 19.) Korm. rendelet 7. § (3) bekezdése mellett – az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel.

A Kbt. 43. § (1) bekezdés c) pontja szerint:

(1) Az ajánlatkérő köteles az EKR-en keresztül a Közbeszerzési Hatóság által működtetett

nyilvános elektronikus szerződéstárban (a továbbiakban: CoRe), valamint az EKR-ben közzétenni

c) a szerződés teljesítésére vonatkozó következő adatokat:

ca) hivatkozást a közbeszerzési eljárást megindító hirdetményre (hirdetmény nélkül induló eljárások esetében felhívásra),

cb) a szerződő felek megnevezését,

cc) azt, hogy a teljesítés szerződésszerű volt-e,

cd) a szerződés teljesítésének az ajánlatkérő által elismert időpontját, valamint

ce) az ellenszolgáltatás teljesítésének időpontját és a kifizetett ellenszolgáltatás értékét a szerződés mindegyik fél – támogatásból megvalósuló közbeszerzés esetén szállítói kifizetés során a kifizetésre köteles szervezet – által történt teljesítését követő harminc napon belül.

A közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények feladásának, ellenőrzésének és közzétételének szabályairól, a hirdetmények mintáiról és egyes tartalmi elemeiről, valamint az éves statisztikai összegezésről szóló 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet (a továbbiakban: 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet) 36. § (2) bekezdése szerint:

(2) A közzététel során az ajánlatkérőnek gondoskodnia kell arról, hogy a közzétételre kerülő adatok, dokumentumok és információk

a) a megfelelő közbeszerzési eljáráshoz kerüljenek hozzárendelésre, feltéve, hogy az érintett dokumentum egy adott közbeszerzési eljárással kapcsolatos;

b) megfeleljenek a valóságnak;

c) megfeleljenek az adott dokumentum tartalmával, illetve formájával kapcsolatos jogszabályi előírásoknak.

A 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet 39. § (1)-(2) bekezdései szerint:

(1) A Kbt. 43. § (1) bekezdés c) pontja szerinti szerződés teljesítésére vonatkozó adatok közzététele esetén a 16. mellékletben foglalt mintát kell alkalmazni. A Kbt. 43. § (1) bekezdés c) pont cb)-ce) alpontja szerinti adatokat, ha az eljárásban a részajánlat tételének lehetősége biztosított volt, részenként kell megadni.

(2) A Kbt. 43. § (1) bekezdés c) pontja szerinti szerződés teljesítésére vonatkozó adatok közzététele esetén a 36. § (2) bekezdése szerint kell eljárni.

113. A Döntőbizottság a tárgyi határozat 97. pontjában foglaltak mellett rögzíti, hogy a közérdekből nyilvános adatok, így a szerződés teljesítésével összefüggő adatok közzététele nem hirdetmény útján, hanem a 44/2015. (XI. 2.) Korm. rendelet 16. melléklet szerinti minta szerint eljárva kell megtenni. E tekintetben lényeges további szabály, hogy amennyiben a szerződést a felek egy évnél hosszabb vagy határozatlan időre kötötték, úgy az ajánlatkérő az adatokat évenként aktualizálni köteles akként, hogy a teljesítés az egészhez viszonyítottan hogyan alakult az adott időszakban. Hangsúlyozandó, hogy az adatok nyilvánossága a közpénzek felhasználásának átláthatósága szempontjából különös relevanciával bír.

114. A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható volt, hogy a felek a szerződés időtartamát 9 hónapban határozták meg, melyet 2023. február 3. napján 3 hónappal meghosszabbítottak és a kérelmezetti teljesítést követően az ajánlatkérő a 231300038 sorszámú számla 2023. február 14. napi kifizetésével a szerződés teljesítése lezárult. A Kbt. 43. § (1) bekezdés c) pontjára tekintettel az ajánlatkérőnek így a 2023. február 14. napi teljesítéstől számított 30. napig, azaz 2023. március 16. napjáig állt jogszerű lehetősége arra, hogy a Kbt. által meghatározott adatok EKR-ben történő közzétételéről gondoskodjon. Ezen időponthoz képest a 2025. január 9. napi teljesítés késedelmesnek minősül, mely késedelmes teljesítés – az ajánlatkérő előadása ellenére – a mulasztás tényét nem teszi semmissé.

115. A Döntőbizottság a fentebb előadottakra tekintettel az ötödik kezdeményezési elem tekintetében megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 43. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt kötelezettségét.

116. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (3) bekezdésében biztosított hatáskörében eljárva a Kbt. 165. § (2) bekezdés c) pontja alapján valamennyi kezdeményezési elem tekintetében megállapította a jogsértés megtörténtét.

117. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a kérelmezett által hivatkozott, a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 103. § (4) bekezdése az alábbiakról rendelkezik: Ha a hatóság a hivatalbóli eljárásban az ügyintézési határidő kétszeresét túllépi, a jogsértés tényének megállapításán és a jogellenes magatartás megszüntetésére vagy a jogszerű állapot helyreállítására kötelezésen túl egyéb jogkövetkezményt nem alkalmazhat. Ez esetben ugyanazon ügyféllel szemben, ugyanazon ténybeli és jogi alapon nem indítható új eljárás.

118. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a tárgyi ügyben irányadó, a Kbt. 164. § (3) bekezdése alapján számítandó ügyintézési határidő kezdő napja a D.674/16/2025. szám alatti végzéssel került megindításra, mely a Kbt. 164. § (4) bekezdése alapján a D.674/19/2025. számú végzésével meghosszabbításra került. Tekintettel arra, hogy az ügyintézési határidő 2026. március 16. napján lejárt, a Döntőbizottság az Ákr. 103. § (4) bekezdésére tekintettel a jelen határozatában megállapított jogsértés mellett egyéb jogkövetkezményt nem alkalmaz az ajánlatkérővel és a kérelmezettel szemben. Minderre tekintettel a Döntőbizottság a továbbiakban nem vizsgálta az ajánlatkérő Kbt. 165. § (7c) bekezdésére, és a kérelmezett Szankciós tv.-re vonatkozóan tett hivatkozását.

119. A Döntőbizottság az Ákr. 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségek viseléséről.

120. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

121. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy a jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdése a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (Dáptv.) 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2026. június 19.

Dr. Kéri Krisztina sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Simon Szabolcs sk
közbeszerzési biztos

Dr. Petró Szilvia sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Dr. Simon Enikő állami közbeszerzési szaktanácsadó - Közbeszerzési Hatóság Elnöke (KRID: 341768375)
2. Dr. Daragó Máté ügyvéd, felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó (KRID: 18133277)
3. Dr. Németh Ferenc ügyvéd - Németh és Kozák Ügyvédi Iroda (KRID: 19393247)
4. Nemzeti Fejlesztési Központ (kizárólag elektronikus úton)